

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen

SCLOVENEC

Nagradno žrebanje „Slovenec“
KUPUVALCI Odrzok z rdečim
tiskom spravijo. 50 ODRZKOV
tam daje pravico, da se udeležijo
nagradnega žrebanja. — Rednim
naročnikom odrzok ni treba!
152 dragocenih nagrad vas čaka!

po prazniku

ek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.041, Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Edino umestni patriotizem

Po zaslugi blagopokojnega kralja Aleksandra smemo Jugoslavijo šteti med najbolj trdne in ugledne države naše celine. Ničesar danes ne moti več resno ne njenega notranjega ne njenega zunanje miru. Prva od vseh balkanskih držav, ki so se zdele Moskvi zrele za revolucijo, se je odločno otrsela boljševizma s pomočjo svojega narodno zavednega in srčno omikanega ljudstva. Zmaga nad zmešano, narodu odtujeno inteligenco pa je bila izvojevana, ko je po kraljevi smrti val ljudskega ogorčenja treščil na tla JNS. Jugoslovanskega prebivalstva ne more danes več zapeljati ne komunizem ne nacionalistični fanatizem.

Po smernicah, ki jih je postavil in začrtal pokojni vladar, je vlada g. Stojadinovića, trdno naslonjena na najstarejšo narodno stranko države in njeno slavno preteklost, srečno utrdila tudi naše mednarodno stališče in naš zunanji ugled. Malokatera država v Evropi se more pohvaliti s tem, da ima toliko iskrenih prijateljev, srečnih, da so med našimi zavezniki, kakor Jugoslavija. Zvesti državam, s čijih pomočjo smo se Jugoslavlani osvobodili in zedinili, smo se pomirili in sklenili koristen prijateljstva tudi z onimi, ki so bili v svetovni vojni premagani. Medtem ko so danes velesile razdeljene v dva nasprotna tabora, smo mi cenjeni kot zanesljivi in lojalni prijatelji tako pri zapadnih demokracijah kakor od avtoritarnih držav, ker mi v resnici puščamo vsakemu narodu, naj se vlada, kakor sam hoče. Načelo naše zunanje politike je, da v prvi vrsti stojijo koristi Jugoslavije in da nam je dobrodošel vsak, kdor nam pomaga, da se naša država v prid narodu notranje okreplja in gospodarsko dviga, naj bo, kdor hoče. Jugoslavlani hočemo živeti v miru z vsemi sosedi, z velikimi in z malimi silami, ker je mir neobhoden pogoj za naše blagostanje in napredek ter za naše dragocene pridobitve v osvobodilnih vojskah, ki jih nočemo postavljati na kocko zaradi ideoloških vprašanj in sebičnih interesov, ki se ne tičejo nas. Lahko rečemo z Bismarckom, da take tuje koristi niso vredne kosti naših junakov, da bi belile evropska bojna polja. Mi imamo doma še deset in desetletja dragocenega dela čez glavo za nas in za naše potomce. Dokler se ne bo kdo drznil dotakniti nas, je samo naša iskrena želja, da se države, ki imajo danes razne spore med seboj, mirno pobotajo.

To stališče, ki edino odgovarja narodnim interesom Jugoslavije, pa izvestnim silam ni prav. Kdo drugi more to biti, kakor oni, ki se že dvajset let prizadevajo in rovarijo, da bi zažgali svet v uničujočih plamenih nove vojne, da bi se iz splošne zmede, podivjanosti in ruševin skotila svetovna revolucija in da bi vsa oblast pripadla sovjetom? V preteklosti so agenti komunistične internacionale skušali doseči ta svoj cilj med Slovani s tem, da so rušili reakcionarni nacionalizem, češ da je sredstvo za »zasušnjevanje proletarcev«, zdaj so se pa ogrnili v plašč svojčas toli zaničevanega veslovanstva in propovedujejo križarsko vojno zoper fašizem, da naj bi šli Slovani po kostanj v žerjavico za rdečo diktaturo. Zato razpihujejo zdaj spore tako na zapadu kakor v Srednji Evropi, ki jih pametni državniki na obeh straneh skušajo rešiti v sporazumu, in ustvarjajo z izzivanji, ki jih znajo mojstrsko uprizoriti, čim dalje bolj napeto ozračje. Socialni apostoli, ki smo jih leta in leta slišali oznanjati vsečlovečanski mir in bratsko spravo narodov ter grmeti proti oboroževanju, danes pojo krvave bojne himne in agitirajo za neizgovorno preventivno vojno. Pri tem pa dražijo Slovane proti Slovanom, zlasti pa je naperjena njihova propaganda proti sedanjim jugoslovanskim vladam, ki je Kominterni trd v peti, ker se je pridružila politiki onih treznih državnikov v obeh taborih evropske diplomacije, ki si prizadevajo za ublažitev sedanjih sporov in za njih sporazumno rešitev ne glede na ideološke razlike med današnjimi režimi Evrope. To usmerjenost in to delo dr. Stojadinovićeve vlade, ki je ne vodi samo skrb za evropski mir, ampak tudi za resnično edinstvo Slovanov, skuša od Moskve dirgana sovražna propaganda slikati kot naperjeno proti našim slovanskim bratom, češ da Jugoslavija podpira fašizem, ker noče svetovnega klanja, ki bi bilo le v korist protislovanskemu režimu rdečih komisarjev, čijih zunanjo politiko vodi žid Litvinov.

Tudi pri nas hočejo elementi, ki so leta 1934 doživeli popoln polom, izrabiti sedanji mednarodni položaj, da po svoje spletkarijo proti sedanji vladi in ji s klevetniškim namenom očitajo stvari, ki niso resnične. Vsak razborit človek mora uvideti, da je sedanje vodstvo naše države usmerilo jugoslovansko zunanjo politiko po edino pravi poti, da ne bi bili sokrivci svetovnega požara, ki ne bo prišel nikomur, pač pa bodo vsi omenjeni narodi postali žrtev zločina početja, ki namenoma hoče prapet Evrope. So pa ljudje, ki sicer sami dobro vedo, da Jugoslavija ne more in ne sme hoditi v svoji zunanji politiki po drugi poti, nego jo zasleduje zdaj, pa se le poslužujejo vseh mogočih demagoških trikov, da bi jo očrnil kot »filofašistično«. Zato je treba obžalovati, da se strmooglavljen politika bivših veličin poslužuje veslovanskega gesla in kaže namero, da bi tudi veslovanske prireditve letošnjega leta in podobne take manifestacije brez pomisleka izrabila v namene svoje bolne oblastiželjnosti in maščevanjaželjnosti. Tako

Novo razdobje vojne v Španiji:

Franco v Castellonu

V pristanišču Castellonu zaplenjenih več ladij z grško zastavo

123 km obale pod njegovo oblasjo

Salamanca, 14. jun. AA. Uradno poročilo vrhovnega poveljstva nacionalističnih čet potrjuje, da so nacionalisti ob 9. vikorakali v Castellon in zavzeli tudi mestni grad. Zavzele so tudi 6 km oddaljeno pristanišče Grao de Castellon.

Saragosa, 14. junija. Boji okoli Castellona so se 13. t. m. končali s popolno zmago narodne vojske.

Na bojnem polju je vladalo veliko neurje, ki sploh spremlja predzadnjo fazo španske državljanske vojne. Med viharjem in nalivom, ki ga je spremljala toča, so čete generala Arande, razdeljene v majhne edinice, v planjavi okoli Castellona v borbi z ročnimi bombami in nožem osvajale majhne utrdbе, za katerimi so se rdeči miličniki, kriti tudi od olivnih dreves, branili.

Aviacija se je rano zjutraj le s težavo dvignila, pa se je morala zaradi slabega vremena zopet spustiti na tla. Zato je rdečim uspelo, da so brez strahu pred zračnimi bombami lahko poslali v obrambno črto svoje zadnje brigade, namenjene smrti, zato da bi španski narod, ki ječi pod marksistično strahovladno, ne izvedel, da se nahaja rdeči režim pred svojim končnim polomom.

Toda nobena sila ni bila več zmogljiva, da prebije železni obroč, ki je obdajal Castellon. General Miaja je branitelju Castellona poslal na pomoč dve brigade napadalne garde, dve brigadi karabinerjev in petnajst tankov iz Sagunta. Pod zaščito teh vozov so rdeči miličniki v jutranjem somraku napadli narodno vojsko, ki pa je s protitančnimi baterijami, ki so bile postavljene v okopih, razbijala tanke in vrgla miličnike nazaj. Nato je narodna vojska začela protinapad in uničila z bencinskimi posodami še ostale tanke rdečih čet. Miličniki so ekulali narodne vrste med jutrom in opoldnevom še trikrat napasti, misleč, da bodo mogli železni obroč razbiti in tako ločiti armado gališke generala Arande od armade generala Valine, toda tudi to jim ni uspelo, dasi je prispelo iz Sagunta opoldne pet novih rdečih bataljonov.

Opoldne se je vršila bitka že okoli castellonske železniške postaje in narodna vojska je prodrla že v predmestja, kjer so rdeči vsako hišo spreminili v trdnjavo. Ob 2 popoldne je general Aranda obljubil svojim četam, da bodo zvečer zavzele vse mesto, kar se je tudi zgodilo, kakaj 82. gališka divizija je z generalom Arando na čelu dospela po krvavem boju do sredine mesta ob 7 zvečer. V zadnjem trenutku so rdeči naglo zapustili vse utrjene hiše in so s pomočjo vseh avtomobilov, kolikor jih je bilo na razpolago, zbežali proti Saguntu. Prebivalstvo, kolikor ga je še ostalo v mestu, je narodno vojsko sprejelo z nepopisnim navdušenjem in takoj so se prikazale z vseh oken in na vseh strehah ter balkoni zastave narodne Španije. General Aranda je takoj osvojil vse politične jetnike, od katerih jih je 500, med njimi mnogo žensk, bilo obsojenih, da jih bodo 14. t. m. ustrelili. V Castellonu je že dva dni primanjkovalo kruha, čete generala Franca pa so prinesle s seboj zadostno količino moke in drugega živeža z velikim avtoparkom. Nato je narodna vojska zasedla

tudi pristanišče Castellona, Grao de Castellon, kjer je zajela več trgovskih ladij, ki so imele grško zastavo in municijo rdeče armade na krovu. General Aranda je v pristanišču presenetil tudi več rdečih čet, ki so bile seveda zajete. Začuda je ostala nepoškodovana radijska postaja, po kateri je narodna vojska sporočila vsej Španiji svojo zmago. Dve četi miličnikov sta bili sklenili, da ne zbežita ter sta pobili pred prihodom narodne vojske svoje častnike in sta čakali prihoda Arandovih čet na trgu Don Jaime Primero. Upirali so se samo člani civilne vlade in neko divizijsko poveljstvo, ki so se bili zabarikadirali v neki vili na južni periferiji mesta ter se branili z dvema strojnima. Seveda so vsi podlegli in bili ubiti ter je narodna vojska takoj imenovala novega župana in novo civilno vlado.

Osvojitev Castellona je za rdečo vlado naravnost katastrofalno dejstvo. Narodna vojska bo zdaj korakala na jug proti Saguntu, ki ga bodo seveda rdeči erditi branili. Če bodo padli ti okopi, se Valencija ne bo mogla več dolgo držati. Ker bodo rdeči zaradi obrambe Sagunta, ki je usodnega pomena za Valencijo, v Saguntu so velike tovarne za orožje morali potegniti svoje vojske s teruelške fronte, po generalu Varela, ki na tej fronti stoji rdečim nasproti, mogel sedaj prodirati za njimi. Castellon sam ni razrušen, čeprav predmestja kažejo vidne znake hude obrambe. Električna centrala in tri velike tovarne so popolnoma nepoškodovane in delujejo naprej. Zasedbo Castellona je narodna vojska podaljšala sredomorsko obal, ki jo ima zdaj v rokah, za 50 km. Razdalja od Tortoge do Castellona pa znaša 123 km.

Več tisoč prebivalcev Castellona in okoliških vasi, ki so jih rdeči prisilili, da so morali mesto evakuirati, se nahaja pred Valencijo, kjer bodo se-

Razprava v angleškem parlamentu

o bombardiranju angleških parnikov

London, 14. junija. c. Danes popoldne se je v spodnji zbornici začela napovedana razprava o bombardiranju angleških parnikov v španskih vodah. Razpravo je zahteval voditelj opozicije major Atlee.

V svojem govoru pa je Chamberlain najprej omenil, da je angleška vlada v zvezi z varnostjo plovbe v španskih vodah prejela dva predloga. Po prvem predlogu bi naj v vsakem pristanišču določili prostor za angleške in nevarne parnike. Angleški vladi pa se zdi ta predlog zelo dvomljiv, ker je nemogoče popolnoma zajamčiti varnost parnikov samo v enem delu pristanišča. Drugi predlog pa je poslala nacionalistična vlada iz Burgosa. Franco predlaga, naj se na obali republikanske Španije določi pristanišče, kamor bodo vozili angleški parniki, in to pristanišče naj bi ne bilo bombardirano. Tudi ta predlog je zelo težko izvesti,

ker zahteva še dolgotrajna predhodna pogajanja in načlen sporazum obeh strank.

V nadaljevanju svojega govora je Chamberlain ponovil stare izjave, da angleška vlada lahko zaščiti plovbo samo v izvenitorialnih vodah. Kadar pa angleški parniki plujejo v španskih vodah, takrat plujejo pač samo na lastno odgovornost. Zato ponovno opozarja angleške parnike, da jih bo vlada štela samo na visotem morju.

Med razpravo je voditelj opozicije Atlee še enkrat vprašal Chamberlaina, če misli Nemčijo in Italijo opozoriti na posledice bombardiranja angleških parnikov v španskih vodah. Chamberlain pa je jasno in kratko odgovoril: »Za te napade je angleški vladi odgovoren samo general Franco.« Ko to poročamo, razprava še traja.

Med Poljsko in Estonijo:

„Mnogo skupnih teženj — mnogo skupnih skrbi“

Tallin, 14. junija. AA. (Havas.) Na kosilu, ki je bilo prirejeno na čast poljskemu zunanjemu ministru Becku, je imel estonski zunanji minister Seldter krajšo zdravico, v kateri je med drugim poudaril, da je Estonija prežeta z željo po okrepitvi miru v Vzhodni Evropi. Poljski zunanji minister je v svojem odgovoru na Seldterjevo zdravico izjavil, da je sodelovanje obeh držav dragocen činitelj stabilnosti v območju Baltijskega morja. »Imamo mnogo skupnih teženj,« je dejal Beck — »in mnogo skupnih skrbi, poleg tega pa budno spremljamo razvoj odnosov med našima državama in drugimi.«

Vrhovni poveljnik nemške armade Keitel v Pešti

Budimpešta, 14. junija. AA. Madžarska telegrafska agencija. Poveljnik nemške vojske general Keitel je prispel ob 11 z letalom v Budimpešto. Na letališču so ga sprejeli in pozdravili vojni minister general Ratz, nemški poslanik v Budimpešti Ermsandorf z osebjem poslanstva, vo-

postopanje v sedanjem kočljivem položaju, ko je bolj ko kdaj potrebna močna Jugoslavija in močna vlada, ki se ne da begati in zapeljati v kakšno preventivno vojno pustološčino, dokazuje pomanjkanje potrebne državljanske discipline in samoočludanja, ako ni dokaz popolne nesposobnosti razumeti položaj in resnične koristi naše države. Nobena vlada ne more trpeti, da bi se na ta način s pomočjo vplivov od zunaj, naj prihajajo od koderkoli, skušal sejati razdor med nami in našimi zavezniki in da bi se izpodkopaval ugled vodstva naše države v sedanjem težkem času. Treba bo po našem mnenju v najnem interesu Jugoslavije pravočasno poskrbeti za to, da se ne bodo najsvetjše ideje, kakor je slovanska vzajemnost, postavljale v službo čisto strankarskih ciljev, ki brez miru rovarijo naprej, da bi jih kdo zopet posadil na oblast. In tudi to ne gre, da bi se slovanska ideja hote ali nehotе rabila kot orožje, da bi se naše državne koristi v mednarodnem pogledu podredile ideološkim geslom fanatikov, ki si želijo svetovne katastrofe.

jaški odposlanec ital. poslanstva in druge ugledne osebnosti. Regent Madžarske Horthy je danes opoldne sprejel generala Keitela v avdienco ter ga pridržal na kosilu.

Francija na Azorih

Pariz, 14. jun. TG. V zunanjem ministru potrdjujejo vest, da je portugalska vlada dovolila francoskim letalom, da smejo na azorskem otočju imeti svoja opirališča za svoje čezoceanske polete. Francija se je že od L. 1930 dalje trudila, da bi od portugalske vlade dobila to dovoljenje. L. 1935 je poslala na Portugalsko celo posebno misijo, ki naj bi dosegla to pogodbo. Toda portugalska vlada do nedavnega o tem sploh ni marala nič slišati. Pogodba bo v kratkem objavljena.

Tajna pogodba med Kitajsko in SSSR

Japonci pripravljajo napad na Hankau

Šandhaj, 14. jun. TG. Zastopnik japonskega pomorskega generalnega štaba je izjavil časnikiarjem, da je japonska vojska mornarica začela svojo ofenzivo proti Hankovu v soboto po Rumeni reki od mesta Vuhu navzgor. Inozemske ladje so bile naprošene, naj se umaknejo iz nove bojne črte. Rumena reka bo za vsak promet zaprta.

Zastopnik suhozemskega generalnega štaba pa je dejal, da so japonske čete obkrožile mesto Čengčov, da so tako rekoč že dosegle slovit železniško križišče lunghajske železnice s progo Peking—Hankau. Slednja proga je na več krajih pretrgana. Mesto Čengčov bo vsak čas zavzeto, nakar bosta suhozemska vojska in vojno brodovje skupno izvedli napad na Hankau.

Govornik japonske politične oblasti pa je potrdil, da ima japonska vlada v rokah besedilo tajne pogodbe, ki je bila sklenjena med Kitajsko in sovjetsko Rusijo ter podpisana od kitajskega opolnomočenega odposlanca Sun Foja, ki je v ta namen obiskal Moskvo. V tej pogodbi obljublja sovjetska Rusija izdatno pomoč v obliki orožja in municije, a zahteva zase tudi izdatne pravice. Pogodba ima menda 7 členov, in sicer:

1. Kitajska in sovjetska Rusija se obvezeta, da bosta skupno branile vse pokrajine, ki leže med Kitajsko in sovjetsko Rusijo (Zunajna Mongolija, Sinkjan).
2. Sovjetska Rusija prevzame oskrbo z orožjem za vse četniške čete v obmejnih krajih.
3. Sovjetska vlada nudi Kitajski svoje vojaško-tehnične strokovnjake, da bodo vežbali kitajske vojske v pokrajinah Sinkjan, Ningsija, Činghaj.
4. Obe vladi bosta sodelovali pri gradnji železnice v obmejnih krajih.
5. Sovjetska Rusija dobi posebne pravice v naslednjih pokrajinah: Sinkjan, Ningsija, Činghaj, Šansi.
6. Kitajska vlada se bo prenosovala tako, da bodo kitajski komunisti imeli večjo udeležbo.
7. Kitajska vlada bo sprejela v svojo sredo trajnega sovjetskega svetovalca in nekaj višjih častnikov iz sovjetskega generalnega štaba.

Zagrebska vremenska napoved: Poslabšanje vremena je še vedno mogoče.

Dunajska vremenska napoved: Hladno in deževno vreme.

Ljudsko glasovanje v Nemčiji

o usodi verskih šol „Za verske šole ni več prosiora“, pravi dunajski Gauleiter Globotschnigg

Frankfurt, 14. junija. TG. Glasilo narodno-socialistične stranke »NS GAUDIENST«, poroča, da se je na »raznih zborovanjih staršev izkazalo, da so sploh vsi starši za to, da se vse dosedanje verske šole ukinejo in spremene v državne šole. Državna oblast, da bo željo staršev spoštovala in pristopila takoj k njihovi uresničitvi. To je bil prvi poskus »ljudskega glasovanja«, ki ga je narod-socialistična stranka uvedla s tem, da najprej zbere starše, jih na javnem zborovanju vpraša za mnenje, nakar državna oblast z uredbo izraža željo staršev uzakoni. Takšne plebiscite bodo, kakor piše »Gaudiensst«, nadaljevali tudi po drugih nemških pokrajinah, tako da ne bo več dolgo trajalo, ko bodo vse verske šole spremenjene v ljudske šole narodno-socialistične države. »Frankfurter Zeitung« pripominja k temu, da ne gre samo za ukinitve verskih šol in za preureditev ljudskega šolstva v tem smislu, da bo v bodočih državnih ljudskih šolah verski pouk dovoljen le za tiste otroke, katerih starši bodo to željo izrazili, ampak da gre za temeljito preureditev šolstva v ustanove, ki bodo vse predmete poučevale s stališča narod-socialistične nauka. Ljudska šola v Nemčiji da ni nič drugega, kakor osnovna vzgojna celica po narod-socialističnem svetovnem nazoru.

Dunaj, 14. jun. TG. Dunajski Gauleiter Globotschnigg je imel javen govor, v katerem je dejal, da se bivša Avstrija vidno prekrvaša z narodnim socializmom. Šolstvo v bivši Avstriji bo prevzel

narodni socializem. Za verske šole ni prostora. S Cerkvijo narodni socializem ne bo prišel v nazirje, dokler se Cerkev ne bo mešala v posle, ki spadajo izključno pod skrbstvo narodnega socializma in nar.-socialistične države. Če bi se pa kaj takšnega zgodilo, bo narodni socializem takšno vmešavanje strl.

Nabiranje prispevkov za „Südmarko“ v Avstriji

Dunaj, 14. junija. TG. V dunajskih časopisih »Neue Freie Presse« in »Wiener Montagblatt« beremo pod naslovi »Velikanski uspeh nabiranja dne za Südmarko« izbrpne članke o denarnem uspehu nabiranja za namene »Südmarke«, ki ima, kakor znano, za cilj podpirati šolstvo na vzhodnih mejah Nemčije. Listi pišejo, da so znaki, ki so jih prodajali po ulicah, v več pokrajinah sploh posli in so morali v zadnjem hipu pripeljati veliko plavice, da so si z njimi pomagali. Na Dunaju so pobirali ministri in najvišji odličniki stranke osebno, in to po cele ure. Obhodili so velike predele Dunaja, kjer so pobirali po ulicah in tudi po javnih lokalih. Darovalci so bili tako navdušeni, da so našle med njimi tekme, kdo bo največ dal in kdo si bo zaslužil pohvalo iz ust ministra ali strankinega odličnika. Na tisoče mladine obeh spolov, oblečene v strankine uniforme, je pobiralo po vsej Avstriji. Nabrana vsota še ni objavljena, toda verjetno bo dosegla pol milijona mark (7 milijonov din).

Vlada ČSR bo v kratkem odgovorila na zahteve sudetskih Nemcev

Pariz, 14. junija. AA. (Havas) Češkoslovaški poslanik v Parizu se je včeraj vrnil iz Prage in je zunanemu ministru Bonnetu razložil stališče svoje vlade, posebno o vprašanjih, ki se tičejo sudetsko-nemške stranke. Pričakovati je namreč, da bo češkoslovaška vlada lahko že ta teden odgovorila na zahteve, ki jih obsega spomenica Henleinove stranke. Tukaj poudarjajo, da ta zamuda ne gre na račun češkoslovaške vlade. Zamuda je zakrivila sudetsko-nemška stranka, ki je tako pozno izročila svoje zahteve dr. Hodži. Sicer pa je praska vlada stalno upoštevala prijateljska priporočila, ki jih je dobivala iz Pariza in Londona. Od tam so ji namreč svetovali, da naj ne ukrene ničesar, preden ne prejme Henleinovih zahtev. Na ta način se bodo lahko začela pogajanja na konkretni podlagi, to je na vladnem načrtu o narodnostnem pravilniku in na spomenici sudetsko-nemške stranke.

V Parizu in Londonu žele, da bi se ta pogajanja zaključila v prijateljskem sporazumu med

obema strankama. Razgovori med Bonnetom in angleškim veleposlanikom dokazujejo, da zastopata obe vladi v tem oziru popolnoma isto stališče.

Včerašnji razgovori med poljskim veleposlanikom in Bonnetom spadajo v vrsto razgovorov, ki so v teku med pariško in varšavsko vlado.

Praga, 14. jun. b. Po včerašnjem posvetovanju političnega odbora ministrov se bodo verjetno danes začela pogajanja med dr. Hodžo in zastopniki sudetsko-nemške stranke. Pogajanja bodo dobila sedaj resno obliko, ko so znani volivni izidi. Poleg tega bo dr. Hodža pričel tudi razgovore s predstavniki drugih narodnostnih skupin. Vlada je imela ponoči sejo, ki je trajala zelo dolgo. Na dnevnem redu je bilo vprašanje izida volitev in pogajanj s sudetskimi Nemci, ki jih bo vodil dr. Hodža sam. Vlada se jutri zopet seestane ter bo dr. Hodža poročal o prvih pogajanjih.

Francoski vojni minister Daladier:

„Samo dva prsta je bilo še do vojne“

Drugi listi zopet mnogo poročajo o krizi, ki je nastopila dne 21. majnika na češkoslovaško-nemški meji v zvezi z raznimi vojaškimi odredbami na obeh straneh meje. Tako razodeva sedaj »Jours-Echo de Paris«, da je francoska vlada imela uredbo za splošno mobilizacijo že spisano in da je vso soboto dne 21. majnika ležala na mizi ministrskega predsednika in vojnega ministra Daladiera, da jo podpiše, če bi bilo potrebno. Isti list pravi, da je to dejstvo priznal sam predsednik vlade Daladier v svojem govoru pred finančnim odborom parlamenta, ko je udrihal po komunistih, češ »pred tremi tedni smo bili za dva prsta oddaljeni od vojne in nevarnost danes še ni mimo«. Francija je bila pripravljena in na moji mizi je ves dan ležala mobilizacijska odredba in čakala na

podpis. Ali naj v takšnem trenutku Francija nudi svetu zgleda demagogije?

Dejstvo, da je tisto usodno soboto, dne 21. majnika, Francija bila na tem, da mobilizira, je v javnosti napravilo silen vtis.

Kako Berlin gleda položaj — po poročilih francoskega „Tempsa“

Pariz, 14. junija. TG. Tukajšnje poluradno glasilo vlade »Temps«, objavlja dopis svojega posebnega poročevalca v Berlinu, v katerem pravi dobesedno sledeče:

»Po nemških poročilih iz Prage je tamkaj imenovanje posebnega angleškega opazovalca, ki ima nalogo, da o vsakem izgredu, ki bi se pripetil na Češkoslovaškem, natančno poroča angleški vladi, napravilo zelo globok vtis. Zadnji razgovor med ministrskim predsednikom dr. Hodžom in angleškim poslanikom v Pragi Newtonom je menda imel mnogo bolj resen značaj kot prejšnji razgovori. Angleški poslanik v Pragi je namreč sporočil, kako razočarana je angleška vlada nad počasnostjo sklepov prške vlade. Potovanje čl. poslanika v Pariz Osuskega v Prago je imelo menda podoben namen. Brzjavi iz Pariza podčrtajo, da sta francoska vlada in javnost zelo zaskrbljeni glede razvoja dogodkov na Češkoslovaškem in želita čim prejšnjo rešitev vseh vprašanj, ki so na dnevnem redu. Tukaj v Berlinu zatrjujejo, da je bil narodnostni pravilnik na dan 19. majnika, ko ga je predsednik vlade dr. Hodža javno najavil, že dogotovljen, toda ministrski predsednik je bil prisiljen, da ga umakne pod pritiskom generalov in neizprosne skupine

Ogromen sklad za narodno obrambo

Praga, 14. junija. AA. (ČTK). Iz vseh krajev Češkoslovaške neprestano pošiljajo prispevke za jubilejno darilo v korist narodne obrambe. Zbrane so že ogromne vsote. Poleg drugih so dala mnogo denarja tudi razna velika industrijska podjetja. Tako je dala tvrdka Bata 20 milijonov češkoslovaških kron, delavci Batinega podjetja pa so sklenili, da se odpovedo mezdam za en teden. Tega denarja bi bilo tudi okoli 10 milijonov češkoslovaških kron. Češkoslovaška Narodna banka se je odločila dati 10 milijonov kron.

smislu jugoslovanskega nacionalizma. Pripravlja se ustanovitev nove nacionalne organizacije, katere člani bi bili pripadniki Mojzesove vere. Naloga tega društva bo po zgledu nekdanjih židov v Belgradu in drugih mestih tudi židom v Vojvodini dati tisto zavezo, da se bodo po imenu in po prepričanju imenovali »Jugoslavlani Mojzesove vere«, kakor so ee nekdanj židje v Srbiji imenovali »Srbi Mojzesove vere«.

Stari kandidati za pokojnino

V Bosni in Hercegovini živi še nekaj prič znane hercegovskega upora, »hercegovački ustanak«, iz l. 1878. Večina so to že nad 80 let stari možje, najstarejši med njimi, Dežo Glavovič, pa jih ima že 116. Sedem od teh mož se je zbralo in so skupščini poslali prošnjo, naj bi ee jim kot narodnim junakom priznala pokojnino.

Zasebna razstava jugoslovanske knjige

Zagreb 14. junija. b. Pod pokroviteljstvom posvetnega ministra Dimitrija Magaraševića organizira »Binoza« razstavo slovenske in srbske knjige v dneh 27. avgusta do 6. septembra v Zagrebu. Ista založba pa bo odprla v dneh od 10. do 19. septembra v Belgradu razstavo slovenske in hrvatske knjige. Zaradi organiziranja te razstave potuje ravnatelj »Binoze« dr. Pavlaković te dni v Ljubljano, da stopi v pogajanja s slovenskimi založniki ter zagotovi razstavi čim večji uspeh.

Kongres izdajateljev časopisov

Rim, 14. junija. AA. (Stefani.) Danes se je začel šesti mednarodni kongres izdajateljev in ravnateljev časopisov. Svečana seja je bila na Kapitolu. Rimski guverner je izrazil zastopnikom dobrodošlico, nakar jih je pozdravil še predsednik združenja italijanskih časopisnih podjetij. V imenu zastopnikov se je zahvalil za pozdrave predsednika mednarodnega združenja Ritman. Za njim je govoril minister za narodno kulturo Alfieri, ki je v svojem govoru med drugim dejal, da fašistični režim v največji meri cení vlogo časopisja kot najmočnejšega sredstva za razširjanje idej. Govoril je tudi o boju proti razširjanju lažnih vesti.

Osebnosti

Belgrad, 14. junija. m. Davi se je vrnil v Belgrad minister dr. Krek, ki ee je v nedeljo udeležil mladinskih prireditvev v Ljubljani.

Belgrad, 14. junija. m. Finančni minister je sprejel ostavko, ki jo je podala na državno službo Danica Roševak, uradnica pri podružnici Poštne hranilnice v Ljubljani.

Ameriški poslanik v Londonu odhaja k predsedniku USA na poročilo

London, 14. junija. b. Ameriški poslanik v Londonu Kennedy potuje v soboto v Washington, kjer bo ostal devet dni. Kennedy bo predvsem poročil Rooseveltu stališče britanske vlade in svoja opazovanja v Evropi. Posebno pozornost bo Kennedy v svojem poročilu za Roosevelta posvetil sledečim točkam:

1. Chamberlainovi politični sporazumi z Italijo; 2. angleško-ameriški trgovinski pogodbi; 3. vprašanju kupovanja orožja v Zedinjenih državah po Angliji; 4. finančnemu položaju Francije in trojnim valutnemu sporazumu; 5. položaju v Španiji in problemu dobave orožja; 6. položaju na Češkoslovaškem in posredovalnem delu Anglije; 7. položaju na Dalnem vzhodu in zvezi z vprašanjem posojila Kitajski. — Brez dvoma bo imelo poročilo Kennedyja odločilen vpliv za politiko Zedinjenih držav in mu diplomatski krogi posvečajo največjo pozornost.

Preobraženski ustreljen

Rim, 14. junija. b. »Tribuna« poroča, da je bil po nalogu Stalina ustreljen njegov prijatelj in sotrudnik Preobraženski, ki je bil znan kot eden izmed najuglednejših članov komunistične stranke. List poroča, da je usmrtilen Preobraženski napravila po vsej Sovjetski uniji globok vtis, saj so Preobraženskega vsi spoštovali kakor Lenina. V znak protesta proti temu zločinu je generalni tajnik komunistične stranke v Belgiji TEBUK odstopil. Debut se skriva, ker se boji maševanja Čeke, ki je baje že dobila nalog, da ga spravi s sveta. Debut namreč ve številne za Stalina nevesne stvari ter ee ga hoče Stalin čim prej iznebiti. Prav tako poroča »Tribuna«, da je tudi francoski komunist Charles Rappaport sporočil v Moskvo, da prekine vsako zvezo s Kominterno. Zaupniki komunistične stranke za Romunijo in nizozemsko nameravajo »storiti isto. »Tribuna« trdi dalje, da je prišlo do velikih aretacij komunističnih funkcionarjev v sovjetski Rusiji.

Rasputinov ubijalec se ženi

Rim, 14. junija. AA. (Stefani.) Prihodno nedeljo bo v tukajšnji pravoslavni cerkvi slovesna poroka princezinje Irene in slovitiga kneza Jusupova Feliksa, ki je evjočas pomagal ubiti Rasputina in grofa Seremetijskega, potomca znagovalca v veliki bitki pri Poltavi. Velika vojvodinja Ksenija Aleksandrovna, sestra pokojnega ruskega carja Nikolaja II., ki živi na Angleškem v nekem dvorcu blizu Windsorja, ki ga ji je podaril pokojni kralj Jurij V., je prispeła včeraj v Rim, da prisostvuje slovesni poroki princezinje Irene.

JNS v svoji pravi podobi

Glasilo Petra Živkoviča, poraženega generala JNS, je otvorilo divjo kampanjo zoper slovaški narod in jo vodi z istimi sredstvi, s katerimi jo je vodilo za časa jugoslovanske fašistične strahovlade proti Slovincem in Hrvatim. Kakor mi, so mu tudi Slovaki samo manjvredno pleme, čigar narodne zahteve skuša likvidirati s pomočjo laži, potvorb in bombastične logike, kakršne so se posluževali svojčas tudi Živkovič, Uzunovič in Jevtič, da dokažejo, da slovenskega naroda ni in da nima pravice do svojega jezika in do svoje kulture. Kakor svojčas proslule Jevtičeve volitve, tako sedaj tudi volivni izidi v slovaških občinah na podlagi uradnih števil »Jutrac« služijo v dokaz, da Slovaki prav za prav sploh ni, čeprav pravi, da »se na Slovaškem razmerje moči bistveno ni spremenilo in je avtonomistični pokret relativno ohranil svojo prejšnjo moč, vendar pa kljub vsem naporom ni dosegel zaželjenega absolutne večine«. Iz tega zavijanja in izvijanja se jasno vidi, kako zelo se je režim trudil, da bi slovaško vprašanje likvidiral, da mu pa to očividno ni uspelo, čeprav so povsod ljudje, ki ee hočeš nočeš udajajo pritisku od zgoraj, kakor je svojčas tudi jugofašističnemu režimu uspelo, da je z znanim terorjem dosegel s pomočjo strahopetcev, neznačajnežev ter odvisnih ljudi »rezultate«, čijih vrednost se je potem izkazala kot puhel nih. Številke, ki jih navaja »Jutrac« in njegove popoldanske repek glede Bratislave, so brez vsake vrednosti, če pomislimo, da Bratislava sploh nikoli ni bila glavno mesto Slovaške ali center slovaškega življenja, kakor pišeta ti dve dični glasilki, ampak je bila in je pravo sračje gnezdo vseh mogočih elementov.

Cisto v duhu bivših jugoslovanskih terorističnih režimov piše »Jutrac« tudi, da imajo Slovaki v češkoslovaški republiki vse mogoče pravice, na primer svojo univerzo v Bratislavi, na kateri pa ogromna večina profesorjev ni niti slovaške narodnosti niti ne predava v slovaškem jeziku, je torej zelo podobna tisti »slovenski« univerzi v Ljubljani, kakor bi ee bila ustanovila in razvila, če bi bili pri nas ostali na vrhu jugounitarnistični režimi. Tudi trditve, da je znani vodja marksi- stov na slovaškem ozemlju Déer slovaški narod-

Truplo sv. Andreja Bobola v Poznanju

Poznanj, 14. junija. AA. (Pat.) Vlak, s katerim so pripeljali zemске ostanke poljskega svetnika Andreja Bobole, ee je na postaji v Katovicah ustavil za 2 uri. Snoči je prispel tudi v Poznanj, kjer je bil na kolodvoru prirejen svečan sprejem. Tu so bili zbrani zastopniki civilnih in vojaških oblasti ter velika množica ostalega ljudstva.

Drobne domače in tuje

Kralj Peter II. na letalski razstavi

Belgrad, 14. junija. m. Snoči je bila zaprta prva mednarodna zrakoplovna razstava v Belgradu. Razstavo je obiskalo okoli 220.000 ljudi. Na to razstavo se je danes dopoldne s spremetvom pripeljal tudi Nj. Vel. kralj Peter II. Pred njegovim prihodom so se na vselejmu zbrali zastopniki številnih vojaških oblasti in funkcionarji Aerokluba, ki so kralja vodili od paviljona do paviljona in mu dajali strokovna pojasnila o vseh razstavljenih modelih. Nj. Vel. kralj Peter II. ee je posebno dolgo zadržal v paviljonu našega vojaškega zrakoplovstva in se je živo zanimal za vse razstavljene modele.

Sprejemi pri dr. Stojadinoviču

Belgrad, 14. junija. AA. Ministrski predsednik dr. Milan Stojadinovič ee danes sprejel v svojem kabinetu v zunanemu ministrstvu dosedanjega madžarskega poslanika na našem dvoru Waldemara de Alta, ki ee je prišel pred svojim odhodom iz Belgrada k njemu posloviti. Za njim je sprejel predsednik vlade grškega poslanika na našem dvoru Raula Bibica Rosetija, našega poslanika v Sofiji Momčila Jurišića in kapetana fregate Mažuraniča, predstavnika kraljevine Jugoslavije pri vladi generala Franca.

Stoletnica srbskega pevskega društva

Belgrad, 14. junija. m. Dne 12. t. m. je v Pančevu proslavilo tamkašnje srbsko pevsko cerkveno društvo stoletnico svojega obstoja. Ob tej priliki je bilo poleg jubilejnega koncerta tudi več drugih proslav. V tem pevskem zboru je svoječalno uspešno deloval tudi znani slovenski komponist Davorin Jenko.

njak, se sliši tako, kakor če bi na primer kdo rekel, da je vodja slovenskega naroda gosp. dr. Kramer. Saj ima markizem z globoko vernim slovaškim kmečkim ljudstvom najbrž ravno toliko opraviti kakor jugoslovanska liberalno-unitaristična misel z našim.

Pisanje »Jutrac« o Slovaki in o likvidaciji njihovega vprašanja ni toliko zanimivo zaradi Slovakov, ki jih zaradi pisanja naših centralističnih unitaristov gotovo ne bo bolela glava, pač pa je značilno z ozirom na naše razmere. »Jutrac« namreč smatra v zadnjem času kot popolnoma dogmno, da so naši jns-arji dobri Slovenci, oziroma, da so vsaj po propadu unitarističnega režima taki postali. Zdaj so ee pa v teh svojih člankih, v katerih prihaja do izraza njihovo brezpogojno istovetenje s protislovaško usmerjenostjo režimske politike v ČSR, zopet razgalili in pokazali, da so to, kar so vedno bili, tudi ostali, namreč zakleti nasprotniki samobitnosti slovenskega naroda. Točno iste razloge navajajo zoper samobitnost Slovakov, kakor so jih vsak dan prezentirali v svojih uvodnikih in izjavah ter parlamentarnih govorih proti slovenskemu stališču, ko so bili na vladi in skušali likvidirati slovenski in hrvaški narod. Zato moramo »Jutrac« za njegove članke o likvidaciji slovaškega vprašanja prav za prav biti zelo hvaležni. Proti zahtevi Nemcev po narodni avtonomiji pa »Jutrac« in »Narode« niti malo ne ugovarjata in smatrata za popolnoma naravno in prav, da bodo v čsl. republiki Nemci malodane neodvisni — le Slovaki bi ne smeli dobiti svojih narodnih pravic! Kajpak! Saj sta »Jutrac« in »Narode« veloveslovaški glasilni in navdušeno objemata v širokem »zagrljaju vse slovaške narode.«

Belgrad, 14. junija. m. V času pravoslavnih binkoštnih praznikov so v Belgradu zborovali člani Združenja jugoslovanskih kmetijskih strokovnjakov. Govorilo je več znanih govornikov, ki so se zavzemali vsi za reorganizacijo kmetijskega pouka na naših šolah. Pri volitvah novega odbora je bil izvoljen v odbor tudi Vladimir Kureš iz Ljubljane.

Muslimanski element

Fehim ef. Spaho ee ob svojem ustoličenju za reis ul ulema imel na slavnostnem banketu govor, v katerem ee takole govoril o muslimanskem življenju v naši državi: »Naš element ee je v teh trenutkih zavedal pomena dogodkov, ki so se odigrali pred mojim imenovanjem in ee ni dal zapeljati ne prigovarjanju ne zapeljevanju s strani neke pešične ljudi, ki jim naša sloga in edinstvo ne gre v račun. To pa je najboljši dokaz, da naš muslimanski element v važnih časih, ko gre za njegova najbolj odločilna vprašanja, naagonsko čuti, na katero stran se je treba obrniti.« — Pravoslavni metropolit dabro-bosanski pa ee v svoji zdravici med drugim tudi dejal: »Zlasti v zadnjem času sem opazil, da imajo bratje muslimani iste mišli in želje in da nam nudijo poročstvo srečnega življenja, ne samo našega, ampak vse domovine in da bodo kralju in gospodarju vedno v pomoč. Moje veselje pa je tudi v tem, da je na to visoko mesto prišel človek razuma, erca, peresa, besede in dela in velikimi izkušnjami. Prepričan sem, da bo z veliko ljubeznijo, uvidevnostjo in razumevanjem oznanjal slovo med brati muslimani in nami.«

Dr. Kulovec v Dubrovniku

Iz Dubrovnika poročajo, da ee tam mudi na oddihu bivši minister in senator dr. Kulovec, ki je imel s člani JRZ že več sestankov in posvetov. O teh nastopih dr. Kulovca piše zagrebški »Obzor«: »Na konferencah je poudarjal zahteve vlade dr. Stojadinoviča in dokazoval, da morajo vsi državljani, zlasti pa Hrvatje sodelovati s to vlado in opustiti dosedanje politiko neaktivnosti.«

Združevanje srbskih društev v Kanadi

Srbska društva v Millawauke-u v Kanadi »Roždestvo Hristovo«, »Sv. Sava« in Sv. Djurdj« se nameravajo združiti v neke vrste prosvetno zvezo. List »Novi izseljenik« poroča, da bi bilo tako združeno društvo eno izmed najmočnejših članov »Srbske narodne zveze« v Zedinjenih državah.

Novi italijanski konzul v Sarajevu

V Sarajevu ee prišel novi generalni konzul kraljevine Italije Tommaso Bertele. Po rodu je iz Verone, r. 1892, v službi italijanske diplomacije pa je od l. 1916. V Sarajevu je že prevzel konzularne posele.

Nesreča Engelberta Gangla

Iz Prage poročajo, da ee je namestnik etarešine Sokola kr. Jugoslavije Engelbert Gangl v Tyrševem domu resno poškodovan. Na hodniku mu je spodrsnilo, pri padcu ei je zlomil roko blizu ramenskega sklepa. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer ee mu zdravniki zaradi resnosti poškodbe svetovali daljše mirovanje.

Tretje glasilo masonerije

V Belgradu ee začel izhajati nov list, ki izhaja na štirinajst dni in nosi naslov »Vidici« (Vidiki). Po vsej opremi, po duhu, ki ga preveva v političnem in kulturnem oziru, pa tudi po imenih sodelavcev bo to samo naslednik »Krogas«, ki je bil naslednik »Javnosti«. »Javnost« pa je bila najbolj izrazito glasilo jugoslovanskega framasonstva, ki je najbolj izvirno tolmačilo politične načrte jedra JNS.

Nevihla razbila kletke za volkove in lisice v zagrebškem živalskem vrtu

Zagreb, 14. junija. b. Velike nevihte, ki so trajale včeraj od 9 do polnoči, so povzročile v Zagrebu in okolici tudi precejšnjo materialno škodo. Zlasti zoološki vrt je mnogo trpel in ee nevihta uničila tudi kletke za volkove in lisice, ki so ušle. Vsa areta je, da so kletke za tigre in leve dovolj krepko zgrajene.

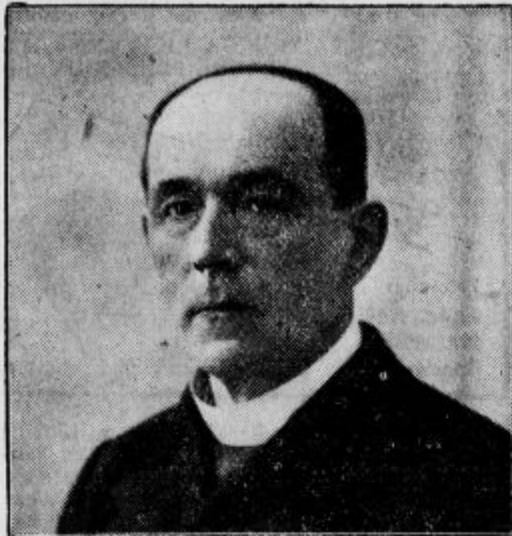
Jugoslavlani Mojzesove vere

»Jugoslovanska zastava«, ki izhaja v Novem Sadu in je glasilo društva »Karadjordje«, piše, da ee med židi v Vojvodini nastalo neko gibanje, ki gre za tem, da ee ves židovski živelj preusmeri v

Dr. J. L.

Ob 70 letnici kanonika Alojzija Stroja

Danes obhaja 70 letnico svojega rojstva ljubljanski stolni kanonik g. Alojzij Stroj. Spodobi se, da se »Slovenec« in z njim ves slovenski narod spomni ob tej priliki vzornega jubilarja, ki ni samo služabnik oltarja po Sreč Jezusovem, temveč kot tak tudi prezaslužen vzgojitelj mladine in duhovniškega naraščanja, neumoren delavec v vinarstvu Gospodovem in vnet raziskovalec naše kulturne preteklosti.

Kanonik Alojzij Stroj se je rodil 15. junija 1868 v Lipnici župnije Dobrava pri Kropi. Oče, kovač, mu je zgodaj (1876) umrl; toliko, da je mogel še videti, kako sin lepo uspeva v kroparski šoli, kamor je z veseljem hodil dan za dnevom. Čeprav je bilo treba napraviti kos poti. Pobožna, bistra mati, ki je dosegla visoko starost (1917) in živijo njeni modri izreki in šegavi dvopitji še vedno med ljudmi, je bila sinovega veselja do učenja posebno vesela in, zaupajoč v božjo pomoč, ga je, najstarejšega, poslala 1879 v Kranj, kjer je nadaljeval tri leta z ljudsko šolo, četrto leto pa vstopil v gimnazijo, a prišel že 1883 v Ljubljano, ker je bil sprejet v Alojzijeve. Po končanih gimnazijskih študijah 1889 je vstopil v ljubljansko bogoslovno, bil kot bogoslovec prefekt v Alojzijeve. Za časa Zupanovega vodstva, a v tretjem letu bogoslovja posvečen 23. julija 1892 ter je naslednjo nedeljo, 31. julija, pel doma v župni cerkvi na Dobravi novo mašo, pri kateri mu je pridigal sloveči govornik msgr. Tomo Zupan. Po četrtem letu bogoslovja je šel Stroj pastirovat v Črni vrh nad Idrijo, kjer je vodil med drugim vse priprave s tedanjim župnikom Hladnikom, zdaj dekanom v Šentvidu pri Stični, da so postavili in odkrili spomenik Mateju Cigaletu, zagovorniku Zedinjene Slovenije, očetu slovenske pravne terminologije in uredniku nemško-slovenskega dela Wolfovega slovarja. Črni vrh je bil Strojeva prva in zadnja požeželska služba. Po enem letu — 1894 — se je vrnil v Ljubljano kot katehet k uršulinkam, nakar je bil od leta 1905 do 1919 spiritual v ljubljanskem bogoslovju in postal 6. julija 1919 stolni kanonik, arhidiakon za Gorenjsko, sodnik cerkvenega sodišča ljubljanske škofije ter bil imenovan tudi v disciplinarno sodišče za škofijski semenišč. a 1920 izvoljen za škofijskega voditelja Sodalitatis Ss. Cordis Jesu.

Življenjska pot kanonika Stroja, ki ni iskal časti, kaže, kako so njegove zmožnosti in delo v sleherni službi, ki jo je opravljal, cenili in upoštevali, da je končno dosegel tako odlična mesta, ki bi se jih bil v svoji skromnosti gotovo branil. Če bi ne prevzemal duha pokorščine in vdanosti v božjo voljo. Sam Bog ve, koliko dobrega je napravil za zveličanje duš vsa svoja duhovniška leta kot kaplan, kot katehet in spiritual in še pozneje; vsi, ki so sprejemali njegove nauke in nasvete, so mu gotovo hvaležni.

Pa je bilo kanoniku Stroju — in mu je še — življenje samo delovni dan, ki ga je posvetil ne samo dušnemu pastirstvu, temveč tudi vsemu kulturnemu prizadevanju, ki naj bi dvignilo naš narod na višino sodobne evropske omike, prepone s katoliškim duhom. Že kot gimnazijec v Alojzijevešči je uril svoje mlado pero v »Domačih vajah«, a ko je vstopil v bogoslovje, se je takoj vneto pridružil tovarišem v »Cirilskem društvu«, ki ga je ustanovil leta 1881 dr. Fr. Lampe z namenom, da bi vzgojilo med bogoslovci leposlovne in znanstvene pisatelje. Prav v dobi Strojevih bogoslovnih let se je Cirilsko društvo posebno lepo razvijalo in začelo izdajati »Pomladne glasce«, v katerih prvem letniku je priobčilo prisrčno pisano črtico »Marija pomočnica«, v drugem letniku 1892 gorenjsko idilico »Z ljubezni do starišev«, tretji letnik »Pomladnih glasov« je pa on uredil in priobčil v njem spominski spis »Sv. oče Leon XIII.« ob 50 letnici škofovanja velikega papeža (str. 1—30). V istem letniku se je postavil tudi kot — dramatik z otroško igro v treh dejanjih »Gospod iz Trstac« (str. 91—110). Posebne omembe je vredno, da so v tem času ljubljanski bogoslovci 19. februarja 1893 ob dvestoletnici Academie Operosorum to društvo v tretjič priključili v življenje. Med številnimi njenimi člani je bil tudi Stroj.

Poslej ni več odločil peresa. Kot katehet ljudske in meščanske šole pri uršulinkah je mislil zlasti na mladino in pisal v »Angleček« čudovito lepe vzgojne ciklke. Istočasno je pisal tudi v »Vrtce«, v katerem pa je mladini podajal predvsem zgodovinsko znanje. Urednik prof. Anton Kržič je pač spoznal Strojovo darovitost in v njem in ni čudno, da je odločil uredništvo »Duhovnega pastirja« leta 1897 na mlajša — Strojeva ramena. Z urejevanjem »Duhovnega pastirja« si je kanonik Stroj »zagotovil venec posebnih zaslug v zgodovini slovenskega cerkvenega govorništv«, kot je ugotovil dr. A. Medved v Voditelju 1907. IV. str. 416. Sam urednik je bil tudi najpridnejši sodrnik »Pastirja« od 1907—1921, ko je prenehal izhajati. V njem ni priobčeval samo svojih pridig, temveč posvečal posebno pozornost tudi vsem pomembnejšim našim knjižnim publikacijam, o katerih je poročal in jim tako utiral pot med najboljše odjemalce — našo duhovščino. Kar je treba posebej poudariti, je to, da kanonik Stroj nikdar ni prezrl potreb časa. Tako je priključil v življenje ob Duhovnem pastirju poseben list, čeprav kot prilogo. »Društveni govorniki«, ki je izhajal 1908, 1910 in 1915 z zanimivimi, aktualnimi, praktičnimi predavanji za naša društva.

Kot spiritual v bogoslovju je bil Stroj predsednik »Marijine družbe duhovnikov in bogoslovcev ljubljanske škofije« in je ta čas napisal več naboznih knjig, oziroma jih uredil in izdal. Kanonik Stroj je dalje prvi poskrbel, da imamo danes pregledno sliko o vsem velikem delu pokojnega vladike dr. A. B. Jegliča. Leta 1917 je oskrbel temeljito slavnostno knjigo »Knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič. Spomenica ob dvajsetletnem škofovskem jubileju«, v DP je pa isto leto priobčil

Pomen obiska župana dr. Adlešiča v Ameriki

Zahvala ameriških Slovencev

Že sem vam sporočil o veselju, s katerim smo pričakovali v Ameriki prihoda ljubljanskega župana dr. Adlešiča, da nam v Clevelandu odpre v imenu slovenskega naroda jugoslovanski kulturni vrt v Clevelandu, v največjem slovenskem mestu v Ameriki. Njegovega prihoda se pa nismo veselili samo mi Slovenci in drugi Jugoslovani, marveč tudi ves Cleveland. Naj vam pojasnim, zakaj.

Cleveland ima izmed vseh ameriških mest največ inozemcev. Prebivalcev ima nad milijon. Razdeljeni so po narodnostih takole: 26% je rojenih izven države in 45% je otrok v inozemstvu rojenih staršev. Tako šteje mesto Cleveland 71% tako imenovanih inozemcev. Zaradi tega se imenuje mesto Cleveland »Cosmopolitan city«. Med svetovno vojno se je to zelo podčrtavalo pri vsaki priliki. V Ameriki pa vlada največja in najlepša demokracija, kjer pride posamezni državljani s svojim volilnim listkom do prave in popolne volje. Iz tega je jasno, kdo odločuje v Clevelandu pri vsej komunalni politiki. Tako je prišlo, da so razne narodnosti mogočno zastopane tudi v mestni upravi, kar jim je pa dalo velik pomen in pa tudi politično moč. Da bi pa dali vsaki narodnosti priliko, da si postavi v tem kozmopolitičnem mestu svoje narodne spomenike in jih tako navezali še bolj na mesto, da se bodo čutili v njem še bolj doma in da bodo zato še raje in še bolj navdušeno sodelovali pri napredku in razvoju tega čudovitega mesta, so prišli na misel kulturnega vrta. Mogočen park mesta so porazdelili med posamezne narodnosti. Vsaki so dali primeren del, da si tu postavi spomenike svojih velikih kulturnih moči, ki so kakorkoli proslavili ime naroda doma ali na tujem. Tako smo dobili tudi mi Jugoslovani, in tako tudi mi Slovenci, svoj »kulturni vrt«, t. j. del tega parka.

Ureditve tega parka smo se lotili z navdušenjem in poštovanostjo, in res smo v malo letih dosegli uspeh, kakršnega sami nismo pričakovali. Opremil smo ga s spomeniki naših velmož in ga uredili, da je v čast in ponos tako našega naroda, kakor naše države.

Zato je tudi samo naravno, da smo začutili potrebo, da za to priliko dobimo iz domovine moža, ki bo v imenu naroda in države ta vrt otvoril in s svojo navzočnostjo podčrtal našo državnost in narodnost in prispeval s svojo navzočnostjo k našemu vplivu in k vplivu našega naroda in države tu v najmočnejši državi sveta. Zdelo se nam je pa najprimerneje, da za to priliko povabimo župana glavnega mesta Slovenije, ki je gotovo edini pravi uradni zastopnik slovenskega naroda v domovini.

Stroške za ureditev vrta nam je pomagala nositi tudi ameriška vlada, kar nas je gotovo še bolj navdušilo za našo novo domovino in nas še bolj podžgalo v ljubezni do nje. Tudi vladi je bilo zelo ljubo, da smo povabili iz domovine zastopnika naroda k tej slavnosti. Demokracija ni ljubosumna, še manj malenkostna, temveč širokogrudna in velikopotezna, ker išče samo blagor skupnosti — narodne in državne.

Iz tega boste razumeli doma, zakaj se je za otvorenje našega vrta in za prihod g. dr. Adlešiča zanimala ne samo slovenska in jugoslovanska javnost, temveč še bolj ameriška uradna in privatna. Še nikdar v zgodovini ameriške države se pa ni zgodilo, da bi se bilo doseglo nekaj tako velikega in tako veličastnega, kakor smo dosegli mi Jugoslovani, predvsem mi Slovenci pri tej priliki.

Da pa je bil naš uspeh tako mogočen ne samo za nas, temveč tudi za vse druge narodnosti v Ameriki, sta pa največ pripomogla g. dr. Adlešič in njegova blaga gospa soproga. Pričakovali smo, da bo prihod zastopnika politične oblasti iz domovine prinesel velike uspehe in sadove. Toda na kaj tako ogromnega pa nismo bili pripravljeni. Že sama osebnost gospoda župana Ljubljane, njegov nastop, posebno pa še njegovi nagovori, kjerkoli je nastopil, vse to je očaralo vsakega in ga pridobilo zanj. »Ta mož nastopa kakor kak »english Lord«,« so rekli in pisali Amerikanci. In pa ta njegova priljudnost, kako je očarala vsakega! Enako prijazno in prično je segal v roke višjim uradnikom, kakor tudi najpreprostejšemu delavcu. Za vsakega je imel ljubezniv nasmeh in gorko besedo. Vsakdo je ob njem začutil toplino materinske ljubezni naše domovine do nas. Kaj čuda, da se je narod gnetel ob njem.

Dnevi njegovega bivanja med nami so bili zelo kratko odmerjeni, zelo, zelo prekratki. Vendar sta oba gosta dosegla v tem kratkem času naravnost čudeže. Prepotovala sta veliko. Toda povsod sta oprav-

ljala veliko poslanstvo tako med nami, svojimi rojaki, kakor med ameriško javnostjo. Vse sta ogleda, vse sta navdušila, nas za domovino, ameriško javnost za nas Slovence in za našo državo. Štirideset tisoč clevelandskih Slovencev je danes navdušenih zanj in še dvajset tisoč drugih Jugoslovancev. Kdo se je do sedaj zmenil za nas Slovence ali Jugoslovane. Ime smo imeli, poznali so nas. Toda samo zase. S prihodom g. dr. Adlešiča je pa začelo v javnosti ime »Slovinci«, »Jugoslovani«. Zanimati so se začeli za nas a spoštovanjem in priznanjem. Danes smo narod, ki je kulturno, enako vreden kakor angleški ali kak drugi narod. Vsi ameriški vodilni listi so prinašali cele strani o nas in za nas. Milijonkrat in milijonkrat se je te dni zapisalo in natisnilo ime »Slovinci« in »Jugoslovani«. Naš narod in država sta dobila v naši javnosti ime in priznanje, ki bo ostalo in donašalo neprestano za oba velike koristi. Njegovi darovi, ki jih je prinesel mestom in raznim zavodom, so pokazali našo kulturnost in enako dosegli triumf naroda in države.

Zato pa tebi, mati domovina, hvala in zahvala! Zahvala iz srca vseh ameriških Slovencev pa zlasti g. dr. Adlešiču in njegovi blagi gospi!

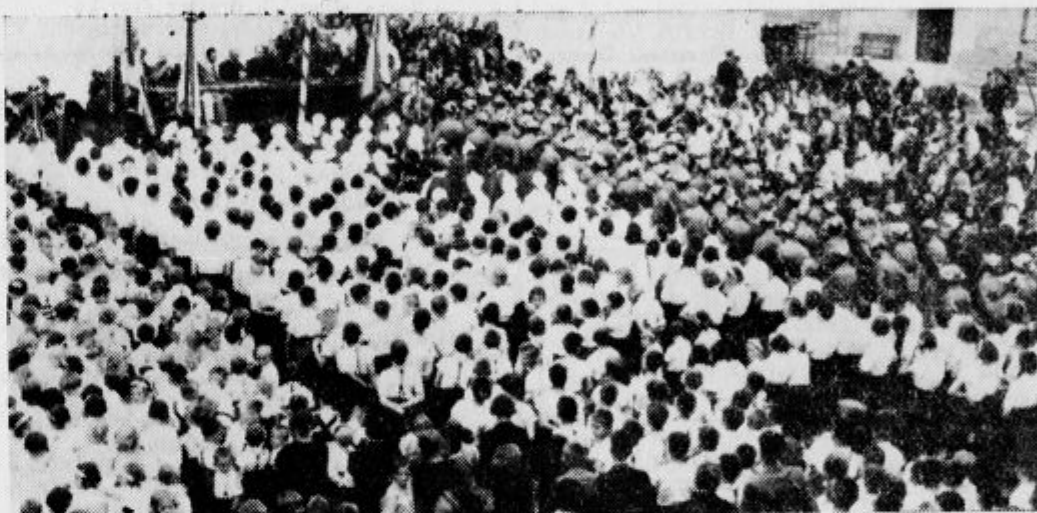
V imenu Jugoslovanskega kulturnega vrta:

Anton Grdina, predsednik.

Lepa verska prireditev v Slov. goricah

Že dolgo se je šušljalo po Slovenskih goricah, v soboto in nedeljo pa je prišlo do dejstva. Kmalu popoldne so začeli prihajati romarji-tretjeredniki. Sv. Trojica je kar nenadoma oživela. Prišli so iz vseh Slovenskih gor, iz Pluja, od naše severne meje, pa tudi mariborski tretjeredniki so bili prav častno zastopani. V treh velikih avtobusih so se pripeljali obenem z deputacijo najmlajših tretjerednikov, ki jih je poslala ljubljanska skupščina.

Brž ko je padla prva večerna senca, so zago-

Del zborovalcev na taboru v Zireh.

Zborovanje kočevskih Slovencev

Slovenska Straža na Kočevskem je imela dne 12. t. m. šele prvi svoj občni zbor, pa je že pokazala toli življenjske sile in zanosa, da je danes gotovo dejstvo: posrečilo se ji je zajeti skoraj že vse slovensko podeželje kočevskega ozemlja. Še nikoli — tako so trdili zborovalci sami, ni bilo v Kočevju shoda, ki bi podal tako verno sliko kočevskih Slovencev kot ta skupščina. Dočim se je leta 1936 vršil ustanovni občni zbor Slovenske Straže v mali dvorani gostilne, se je sedanje zborovanje razvijalo v obširni in lepi dvorani hotela »Trste«, ki je bila napolnjena z zborovalci raznih stanov in skoraj vseh krajev kočevskega ozemlja. Ob 11. je ustanovitelj in predsednik Slovenske Straže, biv-

ši narodni poslanec Škulj Karel, začel zborovanje. Poudaril je namen zborovanja, ki bo podalo obrat čun dosedanjega dela, napravilo načrt za bodočo delo in ki naj pokaže, da smo kočevski Slovenci še tu, hočemo ostati tu in dvigniti glas do najvišjih mest v državi, da spoznajo naš položaj. Predlog predsednika, da se odpošlje vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju in Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, je bil sprejet z gromovitim odobravanjem, ves zbor je stoji zapel državno himno. Brzojavni pozdravi in zahvale so bile odposlane dobrotnikom našega dela, ministrom dr. Korošcu in dr. Kreku in banu dr. Natlačenju. Nato je g. dr. Česnik razvil v zanimivem govoru sliko slovenskega naroda, ki se bori narodno in gospodarsko kot naš kočevski Slovenec.

Predsednik Škulj je podal nato poročilo o delu Slovenske Straže, ki se je raztezalo na kulturno, narodno in gospodarsko polje. Slovenska Straža je širila krščansko slovensko časopisje in knjige po Prosvetnem društvu v Kočevju, prirejala odrske igre in petje, sestanke, mnogo se je trudila za vrnitev višje gimnazije v Kočevju, pomagala pri ustanavljanju šolskih knjižnic in nabavi šolskih knjig slovenskim otrokom in se mnogo udeleževala v šolskem pogledu, ki je eno najvažnejših poglavij v tem predelu Slovenije.

V gospodarskem oziru je Slovenska Straža pomagala do pravic krošnjarijenja po državi, kar pa se žal ni obneslo zaradi brezbriznosti slovenske, hrvatske in srbske javnosti, ki ni hotela videti v kočevskem Slovincu siromastnega družinskega očeta, ki nima druge zaposlitve, marveč so videli v njem nadležnega prosjaka, katerega so zlasti belgrajski lokalni po natakarih odganjali. Slovenec ni mogel prebiti takega preziranja in je zaenkrat opustil pridobljene pravice. Slovenska Straža je ustanovila šolsko kuhinjo v Kočevju, kamor prihaja vsak dan 42 otrok revnih slovenskih družin, nekaj dijakov in dijakinj, in jim je podelila do 5000 kosil. Slovenska Straža je skrbela in posredovala za delo kočevskim Slovincem, podpirala in oskrbela je v največji stiski od socialnega ministrstva en vagon brezplačne koruze, od banske uprave pa dva vagona po nižani ceni, obdarjala slovenske revne otroke po vseh solah z božičnico — obleko in za pirhe, kot tudi o sv. Miklavžu. Slovenska Straža je delovala na vseh poljih in pomagala, kjerkoli je mogla.

Tajniško poročilo je podal g. Kužnik, blagajniško pa nadglednik g. Sifer. Slovenska Straža je izkazala do 80.000 din prometa. Pri volitvah je bil soglasno in v velikim odobravanjem za predsednika in na predlog Slovencev iz Mozlja izvoljen za častnega člana g. K. Škulj.

S krepkimi besedami, polnimi navdušenja in krepke volje še za jačje delo Slovenske Straže je predsednik g. Škulj zaključil zborovanje, ljudstvo pa se ni hotelo raziti, marveč je z nepopisnim navdušenjem stoji zapelo »Hej Slovinci«. Solze navdušenja in radosti so polzele po licih mož in žena, mladina pa je vriskala: Še pridemo!

Ali ne zasluži to ljudstvo, da ga ves slovenski narod in vsa jugoslovanska javnost dvigne iz stanja, kamor ga je pahnil prezirljivi in ošabni tujerodec? Kako boš odgovarjal, narod, če pustiš, da v obupu umira tako žlahtna veja mogočnega slovenskega drevesa?!

Tabor v Novem mestu: Slovenci fantje in dekleta ter del ljudskih množic na zborovanju.

in izdal potem tudi v ponatisu »Govor za 20 letnico škof. posvečenja dr. A. B. Jegliča«, katerega se je spomnil tudi pozneje ob 80 letnici s člankom v »Slovincu« 29. maja 1930 »Knezoškof Jeglič naš najboljši dušni pastir« in še ob smrti 4. julija 1937 tudi v našem listu »Nadškof dr. Jeglič bo živel v svojih slovstvenih delih« L. 1904 je izdal v Celovcu šolsko knjigo »Kratka zgodovina katoliške cerkve«, ki je ponovno izšla. Druga njegova šolska knjiga je »Liturgika«, ki je izšla prvič l. 1907.

In socialno-društveno delo kanonika Stroja! Spomin na dom, kjer je oče koval od ranega jutra v pozno noč, sodim, da je vzbudil v našem jubilarju posebno ljubezen do rokodelskega stanu, za katerega že od leta 1896 tako skrbi, da se moramo čuditi, kje je dobil čas, da je mogel poleg tega še toliko pisati. Pokojnemu prof. Gnjezd, drugemu predsedniku Kat. društva rokodelskih pomočnikov, je že kot nunski katehet pomagal, a leta 1896 je ustanovil na Krekovo prigovarjanje »Katoliško društvo za mladeniče (vajece)«, ki ima danes svoj »Vajeniški dom« v Kersnikovi ulici, k čemu je tudi Strojeva skrb prav mnogo pripomogla. Po Gnjezdovi smrti je postal leta 1904 kanonik Stroj predsednik »Kat. društva rokodelskih pomočnikov« in že naslednje leto se je pokazal uspeh njegovega dela s prvo, nad vse lepo uspešno tovrstno obrtno razstavo v Mestnem domu od 6. do 10. avgusta. Poleg strokovnega znanja pa so rokodelski pomočniki dobivali in še dobivajo pod skrbnim vodstvom kanonika Stroja tudi splošno izobrazbo

s predavanji, jezikovnimi kurzi, z govorniškimi vajami in, kar je zlasti znano, z dramskimi solanjem, katerega uspehe ljubljanci z zanimanjem zasledujejo na Rokodelskem odru. Ob društvu pomočnikov je leta 1908 ustanovil »Društvo rokodelskih mojstrov«, ki šteje danes 200 članov, naslednje leto »Društvo za varstvo vajecev«, 1927 pa še »Obrtniško stavbo zadrugo«, ki je postavila doslej že 40 hiš s sto stanovanji!

In še nekaj! Kanonik Stroj, vnet, goreč častilec sv. Rešnjega Telesa, je vodja škofijske »Bratovščine Rešnjega Telesa«. Za čestitje Najsvetejšega je oskrbel že več izdaj Walserjeve »Večne molitve pred Jezusom v Zakramentu ljubezni«, katere deseti natis je izšel 1935 Ta bratovščina — ustanovljena 1859, od 1919 jo vodi — pa skrbi tudi za cerkvene paramente, ki jih dobivajo revne in potrebne cerkve. Kako lepa dela so to, imamo navadno vsako leto priliko videti jih, ako si ogle-damo razstavo cerkvenih paramentov.

To bi bil, kakor je dolg, vendar kratek pregled dela kanonika Alojzija Stroja ob njegovi sedemdesetletnici. Že ob teh nepopolnih podatkih vidimo, da gospod jubilar res zasluži, da se ga spominjamo ob njegovem tolikem vsestranskem delu, ki ga je doslej vršil iz ljubezni do Boga in našega naroda. Da bi nam ga Bog ohranil še in še v nezmanjšani delavnosti na vseh poljih, ki so mu ljuba in bi takega delavca težko pogrešala! V tej iskreni želji so s hvalečnostjo povezano naše čestitke ob Vaši sedemdesetletnici, gospod kanonik.

Drobne novice

Ob 80 letnici smrti

velikega slovenskega misijonarja dr. Ignacija Knobleharja

Škocijan, ki je dal Cerkev in slovenskemu narodu velikega misijonarja Knobleharja, še vedno živi v spominu na svojega velikega sina. Letos bo duhovščina in verno ljudstvo na Dolenjskem praznovalo dne 14. in 15. avgusta spomin na 80 letnico prerane smrti Knobleharja v Škocijanu in pri romareki cerkvi na Stopni. Vemo, da bo vse verno ljudstvo Škocijana in okolice vzdrželo v žarki ljubezni do svojega velikega rojaka misijonarja. Spored bomo objavili. U. Cl. miss. in Družba S. V. za Ljubljano.

Koledar

Sreda, 15. junija: Vid in tovariši, mučenci; Germana, devica.

Četrtek, 16. junija: Sv. Rešnje telo. Frančišek Regij, spoznavalec.

Osebnosti

Iz lavantinske škofije. Postavljeni so bili gg.: Simon Kotnik, župnik v Podgorju, za soprovizorja župnije Sv. Miklavž pri Slovenem Gradcu; Valentin Kordež, kaplan v Sevnici, za provizorja istotam in Jožef Lampret, kaplan pri Sv. Juriju v Slov. goricah, za provizorja pri Sv. Miklavžu pri Slovenem Gradcu; Melhior Zorko, župnik na Spodnji Polstavi, za soprovizorja župnije Gornja Polskava in Ivan Vodeb, kaplan pri Sv. Petru pri Mariboru, za provizorja pri Sv. Marjeti ob Pesnici. — Nastavljeni so bili kot kaplani sledeči gg. semeniški duhovniki: Franc Kranjc na Prihovi, Matija Nemec pri Kapeli pri Radencih, Anton Orozel pri Sv. Martinu pri Saleku, Stefan Trtnjek pri Sv. Juriju v Prekmurju, Adolf Volasko v Artičah z delokrogom v Rajhenburgu in Jožef Vošnjak pri Sv. Martinu ob Paki; Viljem Jevniškar v Vojniku in Rado Junež pri Sv. Juriju v Slov. goricah. — Prestavljeni so bili gg. kaplani: Alojzij Gabor ob Sv. Juriju v Prekmurju k Sv. Pavlu pri Preboldu, Stefan Kušar ob Sv. Martina pri Saleku v Stari trgi, Alojz Peitler ob Sv. Martina ob Paki v Slivnici pri Mariboru, Martin Petančič iz Vojnika (II.) v Koprivnici in Alojz Zolnir iz Koprivnice na Muto. — Upokojeni so bili gg.: Franc Treiber, zlatomašnik, kn. šk. duh. svetovalec in župnik pri Sv. Miklavžu pri Slovenem Gradcu; Ignac Godina, kaplan pri Sv. Juriju v Slov. goricah in Janez Doberšek, kn. šk. duh. svetovalec in župnik v Sevnici.

Na binkoštno nedeljo se je poročila v cerkvi sv. Tomaža v Zg. Pirničah gdč. Julka Kopač z g. Feliksom Rozmanom, uslužbenecem tvrdke Gregor v Ljubljani. Čestitamo!

VRELCI 87 ABANO TERME

ITALIJA (pri PADOVI), železniška postaja BENETKE-BOLOGNA

BLATNE KOPELI, KOPELI, MASAZA

V VSAKEM HOTELU ZDRAVLJENJE V HISI

Cene pensona za glavno sežijo

OROLOGIO	Per. L. 6-8	TODESCHINI	Per. L. 10-12
TRIESTE VICTORIA	20-30	CORTESI MEGGIORATO	20-30
DUE TORRI	20-30	SAIUS	20-30
MENEGOLI	20-30	ROMA	20-30
CASINO NUOVO	20-30	AURORA	20-30
BEVDEZE	20-30	FORMENTIN	20-30
MOULO	20-30	PICCOLO TRIESTE	20-30
MIOMI PEZZATO	20-30	SORELLI MIOMI	20-30
ALBA	20-30	BUJA MONTEORTONE	20-30
MASAGGIO	20-30	MOROSINI	20-30
SOLE	20-30	VENO D'ORO	20-30

Pojasnila pri zdraviliški upravi ABANO (Italija) in pri ENIT, Petra Kocela br. 6, BEOGRAD

Tridesetletnica mature. Abiturienti kranjske gimnazije iz leta 1908 so praznovali tridesetletnico mature v soboto, 11. junija, v Kranju. Ob devetih so imeli sv. mašo za pokojne profesorje in tovariše v lepo prenovljeni župni cerkvi v Kranju. Sveto mašo je daroval msgr. dr. Jože Debevec, ki je bil razrednik v tem razredu od pete do osme gimnazije. Od 21. tovaršev, ki so leta 1908 maturirali v Kranju, jih je danes živih le še 14 in od teh se je udeležilo sestanka le 9. Od njihovih profesorjev je bilo navzočih pet gospodov, in sicer: razrednik gospod direktor msgr. dr. Jože Debevec, direktor Bogumil Remec, direktor Anton Zupan, profesor Josip Bučar in profesor Ivan Grafenauer. Po sv. maši so si gospodje skupno ogledali mesto, med drugim tudi nov lesen most čez Kokro in novo šolo. Po kosilu so napravili z avtobusom izlet na Jezersko. Udeleženci sestanka so bili veseli ne le svidenja s tovarši po dolgih letih, ko so oživljali lepe spomine dijaških let, ampak tudi dejstva, da so se gospodje profesorji udeležili tridesetletnice svojih nekdanjih abiturientov še tako krepki in zdravi.

Kopalnice Luhačovice, Č. S. R.

Odličen zdravilni vrelce. Najmodernejši urejen inhalatorij v Evropi. Naravne kopeli ogljikove kisline. Odlično vodno zdravljenje z močvirnimi in žveplenimi kopeli. Informacije in prospekte pri direktorji kopalnice LUHAČEVICE, Č. S. R.

Tujskoprometni tečaj v Dravogradu. V izvedbi Opleševalnega in tujskoprometnega društva v Dravogradu in na pobudo Tujskoprometne zveze »Putnik« v Mariboru priredi kraljevska banska uprava v nedeljo, dne 19. junija enodnevni tujskoprometni tečaj v Dravogradu. V okviru tečaja bodo naši priznani strokovnjaki predavali o pomenu in potrebah tujskega prometa, o tujskoprometni propagandi, o higieni v tujskoprometnih krajih, o polepšanju tujskoprometnih krajev, o postrežbi gostov ter o drugih važnih vprašanjih tujskega prometa v sodobni obliki. Predavanja se vršijo dopoldne od 8 do 12 in popoldne od 14 do 18, tako da je tudi zunanjim udeležencem omogočen obisk tečaja v teku enega dneva. Tečaj je brezplačen ter je udeležba vsem zainteresiranim prost. Opozorjamo predvsem zainteresirane iz vzhodne Dravske doline, iz Mežiške doline in iz Mislinjske doline na to ugodno priložnost ter toplo priporočamo obisk tečaja, ki bo udeležencem omogočil, da se seznanijo z vsemi aktualnimi vprašanji sodobnega tujskega prometa, ki mu pripada iz leta v leto vse večja vloga v našem gospodarskem življenju.

Ob zaključku šolskega leta obdarimo pridne dijake obojega spola z najlepšo knjigo za mlade ljudi: Luč z gora — iz življenja mladega fanta. Po Fr. Weiserju poslovenil Joža Jagodic. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena nevez. 15 din, vezani 22 din. Prav takale knjiga, ki govori o mladostnih vzorih, je vsakemu dijaku-srednješolcu ali akademiku najboljši prijatelj in trdna opora. Kolikim nevarnostim in nevarnostim je izpostavljen mlad človek, bo razumel vsak, kdor se resno peča z mladinsko vzgojo. Treba mu je močne in trdne opore, da se brez nesreč obrzdi na površju, ostane dober, značajan in veren. Vsa zgodba je jako prepričevalna, preprosta in poučna: Hinko je doslej študiral v Inomestu. Na Dunaju, kamor so ga poslali sedaj njegovi starši nadaljevat študije, je stanoval pri versko brezbržnem stricu. Tu je zašel med slabe tovariše, ki so ga kot zdravega, vedrega, nadarjenega in poštenega fanta hoteli na vsak način pridobiti zase. To pa se jim ni posrečilo zaradi odličnega, korajžnega nastopa Hinka. Nasprotno, odslej so se ga bali, a obenem spoštovali. Ustanovil je na gimnaziji Marijino kongregacijo, h kateri je pritegnil s svojim zgledom ne le svojega bratrance Mirka, sledili so ga mnogi tovariši. Vsa zgodba se razvija naravno, brez dolgozveznih moralizacij in vsiljivega pobožnastva, zato bo knjigo prebirala naša mladina z največjim zanimanjem. Priporočamo.

Ne dovolite, da Vam kukavica znese jajce v Vaše zdravje!

Radenska

originalna, naravna in zdravilna je samo ena, ona z rdečimi srci. Zdravje in užitek!

Zveza ribarskih društev dravske banovine ima svoj redni letni občni zbor z volitvami v petek, dne 24. junija t. l. ob 19.30 v lovski sobi hotela Metropol v Ljubljani.

Senzacija! Napeto dejanje od začeta do konca! Tajinstvena moč, ki uničuje nasprotnike!

Boris Karloff v vefilmu

Življenje po smrti

Kino Matica tel. 21-24 Znižane poletne cene!

Požar na čatežu pod Zaplalom. V nedeljo ob pol 6 popoldne so na Čatežu pod Zaplalom nenadoma začeli gasilsko trobno in plat zvona. Vsi so ostremeli, ko so videli, da je gospodarsko poslopje poestnaka, gostilničarja in trgovca g. S. Ravnikarja v plamenih. Takoj so bili na mestu čateški gasilci. Hiter nastop gasilcev je preprečil, da se ogenj ni razširil še na hišo, katere se je že vžigala, in nato tudi na poleg stoječe gospodarsko poslopje goep. A. Urbančiča. Kako je ogenj nastal, ni znano.

Vlomilec v skladišče tvrdke Čekada obsojen. V skladišču tvrdke Čekada na Trati, kjer je shranjena vedno večja množina usnja in kož, je bilo ponoči 4. februarja t. l. vlomljeno. Tvrdka je ugotovila, da je tat odnesel 15 ducatov ševro-kož v vrednosti 15.000 din. Tat je blago skril na Toškem čelu za neko skalo. Dobil je na svojo stran nekega moškega in dve ženski, ki so mu pomagali okrog razpredajati usnje. Mali kazenski senat v Ljubljani je večeraj sodil vlomilca in njegove tri pomagače. Po daljši razpravi je bil že večkrat zaradi tatvine kaznovani, samski čevljarski pomočnik Ivan Jošt obsojen za ta vlom na eno leto in dva meseca robitve ter v izgubo častnih državljskih pravic za dve leti. Zaradi prikričavanja in razpečavanja sumljivega blaga pa prva ženska, Roza, na tri mesece strogega zapora in 120 din denarne kazni, druga ženska, Marija, na en mesec 20 dni strogega zapora in 120 din denarne kazni. Obe ženski pogojno za dve leti. Moški, čevljarski mojster Jože, pa na en mesec in 20 dni strogega zapora ter 120 din denarne kazni nepogojno. Vsi so kazni sprejeli. Pred sodišče bo poklicanih še 34 oseb, ki so usnje kupovale. Tvrdka Čekada ima škodo do polovice poravnano.

Hans Jaray nepozabni »Kirchfeldski župnik« v novi dunajski veseligr pri L. Ascherjevi opereti »Visočanstvo pleše valčke«

Danes premiera! Predstave ob 16, 19.15 in 21.15

Kino Union tel. 22-21

Aretacije. V sodne zapore v Ljubljani je bil nedavno iz Starega trga pri Ložu pripeljan Vinko B., ki je osumljen, da je na italijanski meji v bližini Leskove doline lani jeseni ustrelil nekega italijanskega financarja. Na Reki je bil pred poroto v odsotnosti obsojen na smrt. Ker je naš državljan, ga bo sedaj sodilo naše sodišče. B. trdi, da ni morilec dotičnega italijanskega financarja. Aretiran je bil dalje Albin K., trgovski potnik, zaradi suma poverbe na škodo neke tovarne. K. poverbo zanika.

John Bull je v Jugoslaviji izgubil stav. Interesanten primer se je dogodil te dni v naši državi. Angleški lord, ki potuje po naši državi, je stavil, da mi nimamo boljše čokolade od njih. Pokušal je razne čokolade in trdil dalje, dokler ni pokusil mlečne luknjičaste čokolade »Strato« ter je tako priznal, da je izgubil stav.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef« gnetilce.

Noben kongres, polovanje ali izlet brez Sanopeda ker ohrani zdrave noge.

Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, skleroz, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

Slovenske Konjice

Gostovanje ljubljanske drame z Benedetti jevo komedijo »Rdeče rože« bo v nedeljo, 19. t. m. ob pol devetih zvečer v Prosvetnem domu. Odlični člani ljubljanske drame, ki so odigrali to igro v Ljubljani ter najrazličnejših krajih dravske banovine z največjim umetniškim uspehom, so ustvarili s to grivo, duhovito, salonsko komedijo predstavo, ki kaže vse odlike prvotno naštudirane in podane igre. Za predstavo vlada pri nas veliko zanimanje. Vstopnice se dobe v predprodaji.

Ljubljana

V sredo, dne 15. junija 1938.

Gledališče

Drama. Sreda, 15.: Lopovščine. Red Sreda. — Četrtek, 16.: zaprt. (Gostovanje v Murski Soboti: Sneguljica, Pokojnik). — Petek, 17.: zaprt. — Sobota, 18.: Izpit za življenje. Red Sobota.

Opera. Sreda, 15.: Gioconda. Red četrtek. — Četrtek, 16.: Pri treh mladenkah. Nastop Antona Danila ob njegovi 80 letnici. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol. — Petek, 17.: zaprt. — Sobota, 18.: Gioconda. Red A.

Prireditve in zabave

Veselic na ljubljanskem gradu dne 19. t. m. bo otvoril promenačni koncert poštne godbe ob 15. nakar se bo razvila običajna zabava s srečolovom, za katerega je bilo nabrano veliko število praktičnih dobitkov, ter s prav dobro postrežbo pri raznih paviljonih. Iz zvočnikov tukajšnje tvrdke Philips-Radio se bo razlegala izbrana slovenska in slovanska glasba. Pododbor Rdečega križa v Ljubljani upa, da mu bo uspelo tudi letos nabrati lep znesek, s katerim bo v prihodnji zimi podprl ljubljanske reveže.

Produkcija drž. konservatorija, na kateri se bodo izvajala izključno le Bachova dela, bo v petek, dne 17. t. m. Začetek produkcije je točno ob četrti na 7 v veliki Filharmonični dvorani.

Konservatorjski godalni orkester pod vodstvom prof. Škerjanca bo nastopil na Bachovi produkciji v petek, 17. t. m. Spremljal bo Bachov koncert v a-molu za violino, ki ga igra Gregor Jurij in koncert v a-molu za klavir, violino in flauto, ki ga izvajajo Hrašovec, Jerabek in prof. Korošec. Natančni spored produkcije, na kateri se izvajajo izključno le Bachova dela, se dobijo v knjigarni Glasbene Matice.

Sestanki

Fantovski odsek Ljubljana-mesto! V četrtek, na praznik sv. Rešnjega Telesa, pridite vsi člani in mladi na dvorišče Vzajemne zavarovalnice točno ob 1/8 zjutraj, odkoder bomo šli skupno s prosvetarji in dekliskim krožkom Ljubljana-mesto na zbirališče za stolno procesijo.

Vsi člani fantovskih odsekov Sv. Peter, Moste, Kodeljevo in Hrušica, ki imate kroje in boste šli za procesijo sv. R. T. pri sv. Petru, pridite drevi ob 8 v telovadnico poljanske gimnazije. Obvezna je skupna vaja redovnih vaj, posebno pa korak po taktu fanfar.

Naše dijaštvo

Odbor Akademске zveze poziva vse člane, ki so še v Ljubljani, da se udeležijo procesije sv. Rešnjega Telesa v stolnici. Zbiranje za stolnico točno ob pol 9. — Odbor AZ.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Reeljeva c. 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12 in mr. Komotar, Vič.

Spored procesije sv. R. T. v Trnovem

Ob 6 sv. maša. Po sv. maši okrog pol 7 se prične pomikati procesija po sledeči poti: Karunova ulica do Pred konjušnico. I. blagoslov. — Svabičeva ulica, Trnovski pristan v Cerkveno ulico. II. blagoslov. — Iz Cerkvene ulice čez most: Krakovski nasip, Cjovza cesta, Emonska cesta, pri krakovski kapeli III. blagoslov. — Mirje, Groharjeva ulica, ob stiku z Dobrolovo ulico IV. blagoslov. Po Dobrolovi ulici čez most v cerkev.

Pot procesije je nekoliko spremenjena, da se tako tudi Mirje in druge ulice v zapadnem delu župnije priključijo cerkveni slovesnosti. Hišne poselnike prosimo, da okraše in razsvetlijo okna, kjer se bo procesija pomikala. Vrstni red procesije ostane nespremenjen.

Nočne častilce presv. Zakramenta opozarjamo na celonočno čiščenje v stolnici, ki se prične drevi ob 9. Molili bomo 28. uro: Za praznik sv. R. T.

Hans Jaray nepozabni »Kirchfeldski župnik« v novi dunajski veseligr pri L. Ascherjevi opereti »Visočanstvo pleše valčke«

Danes premiera! Predstave ob 16, 19.15 in 21.15

Kino Union tel. 22-21

V kraljestvu valčka

1 Maša za turiste in izletnike bo v kapeli Vzajemne zavarovalnice jutri, na praznik, in prihodnjo nedeljo, obakrat ob 4.15, pred odhodom gorenjskega turistovskega vlaka.

1 Člane križanske moške kongregacije vljudo vabimo, da se polnoštevilno udeležijo z znaki stolne procesije sv. R. T. Zbiramo se pri zastavi med stolnico in semeniščem.

1 Slov. kat. akad. starešinstvo. Večrajšjo notico glede udeležbe SKAS pri procesiji sv. Rešnjega Telesa v stolnici spopolnimo s tem, da je zbirališče med stolno cerkvijo (glavni vhod) in škofijsko palačo točno ob pol 9.

1 Društvo rokodelskih mojstrov vabi svoje člane, da se udeležijo procesije sv. Rešnjega Telesa v stolnici. Zbirališče je pred glavnim vhodom v stolnico ob 8 in četrti. Naj nikogar ne manjka pri tej cerkveni svečanosti.

1 Kat. društvo rokodelskih pomočnikov se udeležijo procesije sv. Rešnjega Telesa v stolnici. Člani naj se zberejo na praznik zjutraj ob 8 v Rokodelskem domu, odkoder bodo pod društveno zastavo odšli k procesiji v stolnico. Društvo vabi vse člane, da se procesije zanesljivo udeležijo.

1 Stolna kongregacija Marijinega varstva za gospe vabi vse članice, da se polnoštevilno udeležijo stolne procesije na Telovo. Zbirališče je ob pol 9 v škofijski palači. — V petek, 17. t. m. pa bo zadnji shod pred počitnicami, in sicer na Rožniku. Zberemo se ob pol 6 zjutraj ob železniškem prelazu na Aleksandrovi cesti.

1 Prosvetno društvo Ljubljana-mesto. Člane in članice vseh odsekov vabimo, da se udeležijo procesije sv. R. T. v stolnici. Zbirališče za naše članstvo je ob pol 8 na dvorišču Vzajemne zavarovalnice, odkoder odkorakamo v stolnico. Pridite v čim večjem številu!

1 Prosvetno društvo Trnovo vabi vse člane in članice, da se udeležijo procesije na praznik Sv. Rešnjega Telesa. Zbirališče je v Karunovi ulici (ob vrtu g. Stresena) ob 6 do pol 7 zjutraj. Odbor.

1 Zdravnik, člani Zdravn. odseka SKAS, so vljudo vabljeni na sestanek, ki bo v soboto, 18. junija ob 18 v prostorih starešinstva, Miklošičeva cesta 5.

Portorose

(Oddaljeno 1 uro od Trsta)

BROM - JODNA SOL - KOPELI
OBALNE KOPELI

Palace Hotel

HISA PRVEGA REDA (200 sob)
ZMERNE CENE PENSIONU

Sport - Družabnost - Odpočitek

Pojasnila:
PALACE HOTEL
PORTOROSE
(Trieste)

1 Mednarodni mladinski tabor v Ljubljani. Datum slavnostnih dni je pred dumi. Zaradi tega se stanovanjski odsek pripravljalnega odbora vljudo obrača do vseh ljubljanskih prebivalcev s prošnjo, da čimprej prijavijo sobe, ki bi jih mogli nuditi za časa prireditvenih dni, domačim ali tujim gostom. Vsaka soba je dobrodošla. V prijavi je točno navesti ulico, hišno številko, stopnišče, nadstropje, število sob in postelj ter ceno za sobo (posteljo za eno noč). Prijave je poslati na: Stanovanjski odsek za mladinski tabor, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7), kjer se prijave sprejemajo tudi osebno in dobe potrebne informacije.

Dobro pralno sredstvo
res dobro — s katerim boste zadovoljni, je

PERION

slovenski izdelek!

1 Moščanci, v prosvetnem domu v Mostah bo drevi ob 8 film: Vaelavski dnevi. Ne le lepa Praga in slikoviti sprevidi, ampak tudi nastopi naših telovadcev, vabijo vse naše prijatelje, da si film ogledajo. Vabljeni vsi, za člane prosvetnega društva udeležba obvezna!

1 Pregled novih motornih vozil bo odslej vsak petek ob 11 pred poslopjem uprave policije v Ljubljani, Šubičeva ul. št. 5. K temu pregledu je pripeljati tudi one avtomobile, avtobuse in motocikle, ki iz kakršnega koli razloga letos še niso bili pregledani. Opozarjajo se prizadeti lastniki, da ni dopustno voziti z nepregledanim in neodobrenim motornim vozilom.

1 Juridična fakulteta v Ljubljani je v počastitev spomina pokojnega bibliotekarja Josipa Medveška zbrala med vsemi člani učnega kolegija in med ostalimi nameščenici fakultete znesek 510 din in ga poklonila Jugoslovanskemu akademskemu podpor-nemu društvu tukajšnje univerze. Vsem darovalcem iskrena hvala.

KINO KODELJEVO

Telefon 41-64

Nocoj ob pol 9 kriminalni vefilm

Sherlock Holmes Hans Alber, Hansi Knoteck, Heinz Riehman

Dodatek:

Gangsterji v zraku Pustolovščine! Gigant-ska borba avijonov!

Pozor! Ta teden menjamo dvakrat drugi del sporeda!

1 Združenje dimnikarjev v Ljubljani naznanja, da je umrl v ljubljanski bolnišnici tovariš Benčič Anton iz Sodražice. Pogreb bo v sredo ob 11 dopoldne iz splošne bolnišnice. Vabimo člane, da se po možnosti udeležijo pogreba. Predsednik.

1 Preložena razprava. Pred malim kazenskim senatom je večeraj bila razprava proti temu elegancu, ki so znali izrabljati slabosti gotovih ljudi v Ljubljani in v okolici. Vsi trije so bili obtoženi zločina izsiljevanja. Obtoženci so svoja dejanja deloma priznali. Razprava je pokazala v groznih slikah življenje na ljubljanskem dnu. Od nekega gospoda so izabili kar 1340 din. Razprava je bila prekinjena za danes popolnoma.

1 Motociklistična nesreča pri Klečah. Na cesti blizu Kleč se je večeraj, kmalu po 1 popoldne, pripetila resna motociklistična nesreča. 23 letna prodajalka Ana Brenkova se je peljala s svojim zaročencem na motornem kolesu na izlet. Pri Klečah pa je na ovinku motociklist izgubil ravnotežje ter se prevrnil. Pri padcu si je Brenkova zlomila ključnico desne rame. Bil je poklican reševalni avto iz Ljubljane, ki je Brenkovo prepeljal v bolnišnico.

Celje

c Praznik sv. Rešnjega Telesa v Celju. Jutri na praznik sv. R. T. bo spored bogoslužij naslednji: Ob 8 zjutraj bo v opatijski cerkvi sv. Danila slovesna sv. maša. Po sv. maši bo procesija z Najsvetejšim z naslednjim vrstnim redom: križ, moški, Katoliška akcija, dekliska Marijina družba z zastavo, kongregacija gospodičen, pevci, godba, 1. četa vojaštva, narodne noše, belobelčene deklice, duhovščina z Najsvetejšim, okrajni načelnik in poveljniki mesta, okrajno, okrožno in upravno sodišče, zastopniki mestne občine in predstavniki uradov z uradnim ter častniki, katoliški akademski starešinstvo, Vincencijeva konferenca, moške katoliške akcije, gospejno društvo in ostalo ženstvo, 2. četa vojaštva. Šolska mladina se zbere s svojim učiteljskim pri zadnjem blagoslovu na Glavnem trgu.

c Drevi ob 6 bo v Domu v Samostanski ulici sestanek ZZZD v Celju. Vabiljeni!

c Brivski in frizerski lokali bodo danes do 8 zvečer odprti, jutri na praznik pa ves dan zaprti.

c Pripravljalni odbor moto-kluba Hermes akcija Celje vabi vse motocikliste, da se udeležijo sestanka v klubovi sobi hotela Evropa, ki bo danes ob 8 zvečer.

c Notar Juro Detiček. V nedeljo popoldne so položili k večnemu počitku na Vranskem notarja Juro Detiček. Na zadnji poti ga je spremlilo lepo število ljudi. Naj v miru počiva, svojem pa izkremo naše iskreno sožalje!

c Kino Union: Film o ljubezni, herojstvu in tovarištvu »Podmornica D-1«.

c Odpuvedani meeting. Za v četrtek 16. t. m. napovedani »lahkoatletski meeting SK Celja« se radi tehničnih zaprek ne bo mogel vršiti.

c Pogreb Murnove Marije bo danes ob 4 popoldne iz mrtvašnice okoliškega pokopališča. Naj ji sveti večna luč!

Zopet dvig cen pšenice in moke

Ljubljana, 14. junija 1938.

Komaj smo se nekoliko oddahnili od dviga cen in so se cene pretekli teden ustalile, nam pri- naša ta teden že zopet znaten dvig cen. Še pre- tekli teden se je gibal cena za pšenico na novo- sadeski borzi okoli 230 din za met. stot, danes pa je nastopil skok na 240 do 245.

Sedanji dvig cen za 10 do 15 par pri kg od prejšnjega tedna na ta teden je pripisovati dej- stvu, da ni nobene ponudbe na trgu. Pomeni pa tudi to, da ni blaga pri trgovcih, ampak da se nahajajo vse zaloge še pri kmetih — velikih pro- ducenitih v Vojvodini. Vojvodinski kmeti neče pro- dati svoje pšenice, dokler ne vidi, kakšna bo nova letina in kakšne bodo cene. Novo blago se trguje na podlagi cene 170 din za 100 kg, kar pomeni, da je ta cena za 70 din nad pariteto svetovnega trga.

Panonia, petrolejska d. d. V register v Bel- gradu je bila vpisana delniška družba Panonia za izkoriščanje petroleja v Medmuriu. Upravni svet tvorijo gg.: Radomir Pašič, Ilija Panič, dr. ing. Ivo Turina, Branko Novaković, Nikola Popo- vič, Miodrag Brašić in dr. Predrag Jovanović. Mi- nistrstvo gozdov in rudnikov je imenovalo za čla- na uprave g. Veljkovića in ing. Veljka Jovanovića. Glavniška družba je 6.000.000 din, od tega ima dr- žava 1.500.000 din. Država je svoj delež plačala v celoti, ostalih 4.500 delnic je vplačanih s 25%.

Zarko Slepčević. V novem Sadu je umrl Zarko Slepčević, bančni ravnatelj in predsednik številnih strokovnih organizacij.

Centrala industrijskih korporacij je imela svo- jo prvo sejo uprave pretekli teden v Zagrebu pod predsedništvom g. Praprotnika. Po poslovnem po- ročilu o delu centrale in raznih akcijah je bilo sklenjeno odložiti vprašanja notranjega značaja do prihodnje seje, ki bo na Bledu. Dne 3. avgusta bo seja predsedstva, dne 4. avgusta pa zbor centrale za vso državo. Nadalje je bilo sklenjeno priprav- liti material za trgovinska pogojanja z Nemčijo in proučiti vprašanje obremenitve produkcijskega procesa pri nas z javnimi datjavami. Izvede naj se tudi anketa o reviziji zakona o državnem računo- vodstvu, v kolikor sedanjí zakon ovira smotnost postopka pri državnih nabavkah.

Dobave. Gradbeni oddelek ravnateljstva drž. železnic v Ljubljani sprejema do dne 17. junija po- nudbe za dobavo jeklene pocinkane žice, žicovod- nih koles in bločne verige.

Licitacija. Dne 15. junija bo v intendaturi štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitaci- ja za dobavo svinjske masti in pšeničnega zdroba.

Likvidacija. Berger, d. d. za lesno trgovino v Zagrebu predlaga občenemu zboru dne 21. junija likvidacijo.

Sklad za državno obrambo so osnovali v Če- škoslovaški. Po poročilih iz Prage je Českoslova- ška narodna banka vobrila v sklad za državno obrambo 10 milij. čeških kron. Nadalje so skle- nili vsi funkcionarji banke, da bodo odstopili ekldadu svoje enomesečne prejemke. Slično bodo dali tudi uslužbenici banke. — Nadalje je sporočil Jan Bata, da bo dala trdka Bata v ta sklad 20 milij. kron iz lastnih sredstev, 10 milij. kron pa naj bi dali njeni uslužbenici iz svojih prihrankov, katere upravlja podjetje. Mesto Zlín bo prispevalo zopet svoj delež k skladu.

Is dunajskega bankarstva. Z Dunaja poročajo, da bo imela Mercurbanka svoj občni zbor 30. jun. Na tem občenem zboru bo sklenjen prevzem du- najske podružnice Banke za srednjeevropske dr- žave, ki je kot znano v rokah Francozov. Gre pa obenem za prevzem dunajske podružnice Zino- stenske banke. — Mercurbanka je, kot znano, v rokah berlinske Dresdenerbanke.

Borza

14. junija.

Denar

V zasebnem kliringu je angleški funt ostal v Ljubljani neizpremenjen na 238 den., v Zagrebu in Beogradu je narasel na 237,70—239,30.

Grški boni so beležili v Zagrebu 28,15—28,85, v Beogradu 28,40—29,10.

Nemški čeki so ostali v Ljubljani nespreme- njeni na 14,40—14,60, ravno toliko so beležili v Beogradu, v Zagrebu so se v primeri z včerajšnji- mi notacijami uvrstili na 14,39—14,59. Nadalje so v Zagrebu beležili za konec junija 14,3350 do 14,5350, za konec julija 14,32—14,52, za konec av- gusta 14,25—14,45.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 171.973 din, v Beogradu 2.266.000 din. V efektih je bilo prometa v Beogradu 1.682.000 din.

Novo blago pričakujejo na trgu konec junija in v začetku junija. Kaže pa letina zelo dobro ter je lepo vreme zadnjih dni popravilo vso dosedanja škoda. Visti o količini in kakovosti pridelka pa so še različne. Tako je bila zadnji dni alisati ce- nitev, ki je pa zelo pesimistična in ne odgovarja popolnoma dejanskemu stanju, 22,5—23 milj. met. stotov. To bi pomenilo, da imamo računati s sred- njo letino in da bo ostalo za izvoz komaj 10 do 15 tiroč vagonov.

Tudi cena moke je šla navzgor in zahtevajo zanjo baški mlini 360. Je pa moko zelo težko dobiti, ker večina mlinov ne dela, saj ne dobi blaga. Ostali mlini, ki še obratujejo, pa delajo za prejšnji račun.

Cene koroze so ostale neizpremenjene in se gibljejo na 117 pariteta Indijca. Za koroze je slab in'eres, ker je še vedno nad pariteto.

Ljubljana — tečaj s primom:

Amsterdam 100 h. gold.	2415,05—2430,25
Berlin 100 mark	1754,08—1767,91
Bruselj 100 belg	739,24—744,31
Curih 100 frankov	996,45—1003,52
London 1 funt	215,81—217,87
Newyork 100 dolarjev	4319,75—4356,07
Pariz 100 frankov	120,89—122,33
Praga 100 kron	151,43—152,54
Trst 100 lir	228,44—231,53

Curih. Belgrad 10, Pariz 12,155, London 21,68, Newyork 436,50, Bruselj 74,10, Milan 22,75, Am- sterdam 242,10, Berlin 175,90, Dunaj 40,50, Stock- holm 111,775, Oslo 108,95, Kopenhagen 96,80, Pra- ga 15,20, Varšava 82,30, Budimpešta 86,75, Atene 3,95, Carigrad 3,50, Bukarešta 3,25, Helsingfors 9,565, Buenos Aires 113,875.

Vrednostni papirji

Ljubljana. Drž. papirji: 7% investicijsko posojilo 99,25—100, agrariji 62—63, vojna škoda promptna 480,50—485, begluške obveznice 92,25 do 93, dalm. agrariji 92—98, 8% Blerovo posojilo 98 do 99, 7% Blerovo posojilo 98,50—94,50, 7% po- srojlo Drž. hip. banke 100—101. Delnice: Narod- na banka 7300—7350, Trboveljska 195—210.

Zagreb. Državni papirji: 7% investi- cijsko posojilo 98,50—99 (98,50), agrariji 61,50 do 62,50, vojna škoda promptna 480—481 (481), be- gluške obveznice 91—92, dalm. agrariji 91,50—92 (91,75), 4% sev. agrariji 61,50 denar, 8% Blerovo posojilo 97—97,87, 7% Blerovo posojilo 93,50 bla- go, 7% posojilo Drž. hip. banke 100 denar, 7% stab. posojilo 99,50 blago. Delnice: Narodna banka 7300 blago, Priv. agrarna banka 227—229, Trboveljska 205 denar, Gutmann 60 blago, Tov. sladkornja Bečkerek 600 blago, Osj. sladk. tov. 110 denar.

Beograd. Državni papirji: 7% investi- cijsko posojilo 99,50—100, agrariji (62), vojna ško- da promptna 480,50—481,25, begluške ob- veznice 91,25—91,50 (91,50, 91,25), dalm. agrariji 90,75—91 (91,25), 4% sev. agrariji 61,25—61,75 (61,50), 8% Bler. pos. 97—98, 7% Bler. pos. 93,25 do 93,75, 7% pos. Drž. hip. banke 100 denar. — Delnice: Narodna banka 7320 blago, Privile- girana agrarna banka (232,50).

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica: bač. srem. 240—242,50, ban. 232,50—240, bač. pot. 242,50—245. — Moka: bač. ban. Og. 345—355, št. 2 325—335, št. 5 305—315, št. 6 285—295, št. 7 220—230, št. 8 122,50 do 127,50, srem. in slav. 340—350, št. 2 320—330, št. 5 300—310, št. 6 280—290, št. 7 220—230, št. 8 122,50—127,50. — Fižol: bač. srem. ban. juta- vreče 117,50—125. — Tendence neizpremenjena. — Promet srednji. — Sombor borza zaprta.

Cene živine in kmetijskih pridelkov

Cene živine in kmetijskih pridelkov v Slov. Konjicah, dne 8. junija t. l. Voli II. 4 do 5, II. 3,50; telice I. 4,50, II. 4; krave I. 3,50, II. 3, III. 2,50; teleta I. 5 do 5,50, II. 4,50 do 5; prašiči pršutarji 6 do 7 din za kg žive teže. — Goveje meso I. 10, II. 8 din; svinjina 12 do 14 din, slanina 14 din, svinjska mast 15 din, čisti med 20 din, goveje su- rove kože 8 din, telečje surove kože 12 din, svinj- ske surove kože 6 din za kg. — Pšenica 225, ječ- men 200, rž 200, oves 200, koroza 175, fižol 200, krompir 125, seno 45 do 50, slama 20, pšenična moka 350, koroza 200 za 100 kg. — Navadno me- šano vino pri vinogradnikih 4 do 5 din za liter, fi- nejše sortirano vino pri producentih 6 do 8 din.

Živinski sejem v Mozirju 7. junija. Voli 4,50 do 5,50 dinarjev, krave 3 do 4 in telice 4 do 5 din za kilogram žive teže.

Cene živine in kmetijskih pridelkov v Brežicah, dne 7. junija t. l. Voli I. vrste 5,50 din, II. 5, III. 3,50; telice I. 5,50, telice II. 4,50, III. 3,50; krave I. vrste 4,50, II. 3,50, III. 2; teleta I. vrste 5,50, II. 4,50; prašiči špeharji 9 din, prašiči pršutarji 7 din za kilogram žive

teže. — Goveje mesto I. vrste 12 din, II. 10; svinjina 14, slanina 15 do 16, svinjska mast 20, čisti med 16, goveje surove kože 8, telečje surove kože 12, svinjske surove kože 3 za kilogram. — Pšenica 180, ječmen 160, rž 170, oves 135, koroza 125, fižol 200, krompir 125, seno 80, slama 50 din za 100 kilogramov. — Navadno mešano vino pri producentih 5 din za liter, finejše sortirano vino pri producentih 7 din za liter.

Živinski sejem 7. junija in svinjski sejem 8. junija v Ptuj. Na sejem je bilo prignanih 96 vo- lov, 480 krav, 17 bikov, 25 juncev, 178 telic, 5 telet, 248 konj in 9 žrebet. Na sejem je bilo pri- peljanih tudi 68 svinj in 182 prascev. Prodanih je bilo 30 volov, 140 krav, 9 bikov, 1 junec, 51 telic, 2 teleta, 22 konj, 5 žrebet in 60 komadov prašičev. Cene so bile naslednje: voli 3,50—5,50 din, krave 1,75—4 din, bikji 3,50—4,25 din, junci 3,25—4,50 din, telice 4—5,50 din, teleta 6—6,75 din, pršu- tarji 7—7,75 din, debele svinje 8,50 din, plemen- ske svinje 6—7,25 din za 1 kg žive teže. Konji 1000—4500 din, žrebeta 1000—26000 din, mladi pujski 6 do 12 tednov stari 100—150 din za glavo.

Nagrade za obisko- valce velesejma

V ponedeljek zvečer je bilo ob velikem zani- manju občinstva žrebanje nagrad za obiskovalce velesejma. Pri tem žrebanju so bili izžrebani na- slednji dobitki:

1. št. 44.194: Ing. Funtek Lojze, Ljubljana. — 1 pletena torbica od M. Beretič, Sv. Petra c., Ljub- ljana.
2. št. 44.413: Leonardi Ludovik, Vir 9, p. Dob, 1 pletna torbica od M. Beretič, Ljubljana.
3. št. 44.938: Olga Vojnovič, Ljubljana-Vič, 1 kangljica Ferex olja od ing. F. Lavriča, Ljub- ljana.
4. št. 36.378: Poljšak Srečka, Medvode, 1 za- boj Rogaške Slatine.
5. št. 29.077: Roje Mimi, Ljubljana, 1 zaboj Ro- gaške Slatine.
6. št. 37.471: Fani Aleš, Glince, Ljubljana, 1 zaboj Kneippove sladne kave.
7. št. 47.528: Ivan Leskovec, Podklanc, p. Ziri, 1 šunka od I. Javornika, Ljubljana.
8. št. 30.750: Ambrož Nande, Kamnik-Sutna, 1 salama od I. Javornika, Ljubljana.
9. št. 50.690: Kržišnik Anton, Zmince 4, p. Škofja Loka, 1 aparat za vkuhanje sadja od Kmetijske družbe, Ljubljana.
10. št. 27.843: Pepi Perše, Ljubljana, Boršt- nikov trg 3, 1 fotoaparat AGFA od J. Šmuca, Ljubljana.
11. št. 40.491: Mirko Medvešek, Zužemberk 4, 1 fotoaparat KODAK od J. Šmuca, Ljubljana.
12. št. 44.562: Franc Petan, Ljubljana, Res- ljeva cesta 20, 1 fotoaparat Voigtlander od J. Šmuc, Ljubljana.
13. št. 50.669: Albina Cajnko, Polzela, 1 elek- trična stenska ura OMIKRON od ing. F. Lavrič, Ljubljana.
14. št. 15.156: Rebolj Ivan, Gaberje, p. Trži- šče, 1 lestene od Drago Višnar, Jesenice.
15. št. 14.555: Stojan Koželj, Celje, volno no blago za moško obleko od manufakture Novak, Ljubljana.
16. št. 11.357: Smikič Ilija, Kos. Mitrovica, 1 otroški voziček od S. Rebolj, Ljubljana.
17. št. 41.812: Josipina Klemenčič, Vižmarje 131, 1 otroški voziček od trdke Tribuna F. Bat- jel, Ljubljana.
18. št. 40.689: Lazarevič Milorad, Ljubljana, 1 bakreni kotel za pralnico od Kotlarke, Ljubljana.
19. št. 38.550: Ahčin Josip, Ljubljana, Stari trg 6, 5 dnevne brezplačne počitnice v Rogaški Slatini, za junij ali september 1938.

GRADO

pri TRSTU

Zlati otok. Plaža.
Morske
termalne
kopeli

Hotel ESPLANADE Hotel MILANO
I. raz. ob obali II. raz. ves komf., prosp.

Pension VILLA REALE
Park ob obali. Hotelski boni reda »C«

Hotel METROPOLE
Moderni komfort. Cent. lega. Zmerne cene.

Pension LITTORIA
Moderni komfort. Obrežna bližina. Zmerne cene.
Prospekti

GOEDEN DAG

pozdravlja vsakdo na Holand- skem. Prav tako je tam, pa tudi po drugih deželah v usih vsakogar nov odličen bonbon

505 S CRTO.

505

BONBON EVROPE

izdeluje pri nas »UNION«, ZAGREB

20. št. 19.808: Tone Rupnik, Lož pri Rakeku 62, 10 dnevno zdravljenje v Dobrni med 20. sep- tembrom in 31. oktobrom.

21. št. 14.885: Lueu Ludvik, pl. natakak, Ko- lodvorska restavracija, Ljubljana, 8 dnevne počit- nice v Bakru, Pension V. Tadejevič, Bakar.

22. št. 26.633: Matija Pretnar, Koroska Bela 23, 7 dnevne počitnice na Rabu v septembru, Pa- lace-Hotel Praha.

23. št. 16.288: Marija Sekula, Novomesto, Lo- deška c. 5, 1 harmonika od Meinel & Herold, Ma- ribor.

24. št. 23.404: Viktor Dežman, Blejska Do- brava, 2 preprogi od tovarne Mekka, Subotica.

25. št. 46.276: Japelj Tončka, Notranje gorice 82, 1 brezplačna vožnja s parnikom I. razreda Su- šak—Kotor in nazaj Jadranske plovidbe, Sušak.

26. št. 45.383: Ivanka Elsner, Tržič 26, 1 brez- plačna vožnja s parnikom I. razred Sušak—Kotor in nazaj od Dubrovačke plovidbe, Dubrovnik.

27. št. 45.307: Kreuh Karel, Studenci pri Ma- riboru, strojevodja, 1 peš »Lutz« od Lutz-Rupena, Šiška.

28. št. 46.697: Alma Pokorn, Škofja Loka, 1 kolo »Tajfun« od O. Remec, Ljubljana.

29. št. 31.761: Ambrož Marica, Ljubljana, Trdinova ul. 2, 1 kolo »Wotan« od S. Rebolj, Ljub- ljana.

30. t. 44.044: Jernej Škrabec, Nova vas pri Rakeku, 1 kolo »Puht« od Ign. Vok, Ljubljana.

31. št. 48.353: Mihevc Franc, Dol. Logatec 44, 1 kolo »Axx« od H. Suttner, Ljubljana.

32. št. 49.627: Mici Reboljšek, Loke 354, p. Trbovlje, 1 žitočistilnik od Fr. Stupica, Ljubljana.

33. št. 47.607: Potrato Franeka, Prevoje p. Lukovica, 1 kuhinjska oprema, grahovo zelena od Erman & Arhar, St. Vid nad Ljubljano.

34. št. 14.579: Franjo Kovačič, Sladki Vrh pri St. Ilju, 1 kuhinjska oprema s trodelno omaro od Fr. Tomšič, Kašelj.

35. št. 38.726: Marija Lahkar, Škofljica, Ceg- nica, 1 radio aparat »Sierra« 5 cevni od B. Kle- menčič, Ljubljana.

36. št. 38.686: Moor Angel, Šiška, Aljaževa 12, 1 šivalni stroj Pfaff od Ign. Vok, Ljubljana.

37. št. 20.074: Maleš Grlica, Rožna 339, Ko- čevje, 1 motorno kolo »Phaenomen Bob« od Ign. Vok, Ljubljana.

38. št. 27.791: Delić Sava, dijakinja, Bjelovar, 1 spalnica iz vezanega lesa, 10 komadov od Ma- lenška, Dravljce.

39. št. 47.634: Marija Kržišnik, Preska 66, p. Medvode, 1 spalnica iz orhovega lesa, vezana 9 komadov, A. Zalokar, St. Vid nad Ljubljano.

Trbovlje

Kino Društveni dom prednja na praznik pev- ski film »Peter«, v glavni vlogi slavna pevka Fran- čiška Gaal, prihodno nedeljo pa film svetovno znanega dunajskega češkega zbora »Mladina poje«. **Tombolo** hoče prirediti Zdrženje vojnih in- validov 14. avgusta in prosi ostala društva, da to upoštevajo.

Na praznik sv. Rešnjega Telesa se začne sveta maša s procesijo ob devetih.

ZFO

Olimpijski dan v nedeljo

Zveza fantovskih odsekov in Vodstvo deklis- kih krožkov priredita v nedeljo 19. t. m. ob 4 popoldne v okviru Olimpijskega dne, nastop čla- nov, članic, mladev in mladenk na Stadionu.

Pri tem nastopu sodelujejo ljubljanski ter oko- liški odseki in krožki s prostimi vajami, kakor se bodo izvajale na glavni taborni dan 29. junija. Izredna zanimivost pa bo nastop članov naše mednarodne telovadne vrste, ki bodo na orodju pokazali vaje z mednarodne tekme.

Vsem našim prijateljem in ljubiteljem orodne telovadbe se tako nudi lepa prilika, da si jo lahko podrobno ob blizu ogledamo, kar ob tabornih dne- vjih zaradi velike množice ne bo mogoče. Zato vas iskreno vabimo, da se na olimpijski dan, to je v nedeljo 19. t. m. ob 9 popoldne v čim večjem šte- vilu udeležite naše prireditve na Stadionu.

Kulturni obzornik

Še ob umetniški razstavi v Mariboru

V proslavo 20 letnice priključitve Maribora in njegove okolice k Jugoslaviji se bo vršilo v Mari- boru več prireditev, ki naj manifestirajo to slo- vesnost in pokažejo napredek naše narodne kulture ob severni meji. Kot prva taka prireditev je bila 29. maja otvorjena **Reprezentativna razstava sloven- ske upodabljajoče umetnosti**, ki še traja. Ker je razstava važen dogodek, nemara ne bodo še odveč naslednje beležke, ki zadevajo nekotere posamez- nosti in nečelojemati mesta strokovnemu poročilu, temveč ga samo izpopolniti v gotovih smereh.

Razstavo je organiziral **Umetniški klub** pod predsedstvom dr. M. Snuderla, njeno ureditev pa je prevzel ravnatelj **Ivan Zorman**. Razstava se na- haja v dvorani Union. Čeprav tudi ta dvorana za take namene ni idealna, je gotovo izmed vseh mariborskih razstavnih prostorov najboljša. Ker leži ob zelo prometni cesti, privablja številne obis- skovalce ter potrjuje staro naziranje, da umetnost ne spada v samoto, kot to rada prakticira Ljub- ljana, temveč v življenje. Skoda je, da prireditelji niso primerno maskirali precej vsiljive in grobe, s štukom obložene arhitekture notranjosti. Ker iz- boljšali tudi svetlobe. Mariborčanom bodo izkušnje s to dvorano pač zadosten razlog za to, da za bo- doče razstave ne bodo hodili drugam, v slabše prostore.

Za 20 letnico priključitve imajo Mariborčani in ostali štajerski Slovenci lepo priliko videti našo upodabljajočo umetnost v reprezentativnem na- stopu. Mnogo jih bo, ki jo bodo zdaj gotovo prvič bližje spoznali. Časovno sega razstava od Ferda Vesela do najmlajših. Ni nam znano, kakšen je bil namen prirediteljev: ali retrospektivna razstava

zadnjih 40—50 let, ali pa samo razstava živečih umetnikov. Na programu jubilejnih prireditev se je svoj čas nahajala tudi neka retrospektivna raz- stava. Mogoče je dopustno misliti, da se ta ne bo vršila; dve taki razstavi bi bili zaenkrat tudi velika obremenitev in je pametneje, ne forsirati. S pri- merno dopolnitvijo sedanje bi pa bilo vprašanje začasno lepo rešeno. Tako ne bi bilo odveč, če bi se nahajali poleg Vesela še Koblica, dalje Grohar, Zmitek, Berneker in drugi naši umrlí umetniki, zastopani pa bi moral biti s kakim delom tudi Ažbe. Obiskovalce bi v tem primeru dalj res popoln pregled, vodnikom pa bi bilo delo olajšano, ker bi navajanje golih imen izostalo.

Razstava sega na nasprotni strani do najnovej- ših dni. Z izjemo maloštevilnih umetnikov, ki so se absentrirali, je naša umetnost zastopana dokaj popolno. Po številu najmočnejše so srednje ge- neracije (1910—1930). Toda posebno razveseljivo je, da nastopa tu cela vrsta mladih imen, ki doslej še niso razstavljala. So to Gašperac, Jakob, Kavčič, Stupica in Modic. Nekaterih drugih ni, ker so v vojaški sunknji. Najdoločnejše sta svoje stremenje izrazila Stupica in Kavčič. Za naš umetniški na- rasčaj pa nam, kot vidimo, ni potreba biti v skrb.

O razstavljenem gradivu je v splošnem reči, da so slikarji z njim v glavnem dobro diferen- cirani, čeprav bi si marsikje želeli drugačnega iz- bora, ki bi tudi kvaliteto jasneje poudaril. Na te stvari bo treba drugi boljše paziti. Kar pa zadeva kiparski del razstave, je presegel vsa pričakovanja tako po številu kot po kvaliteti. Plastike je v Ma- riboru toliko, kolikor je že dolgo ni bilo na nobeni razstavi. Če bi dodali še enkrat toliko del, bi kipa- rstvo z lahkoto nastopilo samostojno. Skulptura kaže na drugi strani tudi izredno razgibano lice, živah- nost stremjenja ter precej visok nivo. Če so to predznaki prihajajočega napredka, se smemo na- dejati v naši plastiki še lepih dni.

Glede na vse to je škoda, da je katalog tako skromen, brez ilustracij; toda to je razumljivo,

ker ga je spremljal doberšen del pesimizma pri- rediteljev, ki se niso nadejali tolikšnega obiska, kakršnega je razstava deležna. Ker ni ravno videti, da bi bil ta obisk posledica časopisne in druge propagande, saj je za to poglavje nekoliko slabo preskrbljeno, ne preostaja drugega kot misliti, da je ta obisk, ki ga razstava tudi zasluži, izraz spontane potrebe in zanimanja. O tem dejstvu nas je poučilo že Celje, Maribor pa, kot vse kaže, Celju sledi. Dobršen del gre na račun velike pro- pagandne vrednosti reprezentativnih skupnih raz- stav sploh in na štajerskem je potreba pregleda očitvidno velika. Ne gre pa ob tej priliki misliti, da bo vsaka razstava tako dobro obiskana kot ta. Z zanimanjem obiskovalca je zato treba previdno ravnati. Predvsem je treba izbrati sredstvo celot- nih razstav koliko mogoče izrčno in previdno, nikakor pa ne uvajati posameznih. Čezmerna sepa- racija grup je v Ljubljani povzročila precejšno apatijo in utrujenost publike, kar je za umetnike že gmotno negativno. Zato bo treba po zadnjih zgledih resno vzeti v pretres ono pesem rednih vsakoletnih umetni

Hud potres v Belgiji

Preteklo soboto popoldne je hud potres obiskal Belgijo ter je trajal pol minute. V Bruslju in drugod so ljudje v velikem strahu zbežali venkaj na ulice, medtem ko so s streh padali dimniki, ki so pokali zidovi in so začeli svigati plameni. Ob dveh popoldne se je potres ponovil. Potresne opazovalnice so dognale, da je bilo središče potresa nekako 60 kilometrov zahodno od Bruslja.

Povsod velika škoda

Po raznih krajih mesta Bruselj so s streh padali dimniki. Zidovje hiš je začelo pokati in v bruseljskem predmestju Cherbeck se je ena hiša sesula. Tudi več tovarniških dimnikov se je sesedlo. Potres je razdeljal tudi telefonske in plinske napeljave. Ljudstva se je polastila silna groza. Takoj po prvih sunkih so ljudje drli na ceste. Kmalu je na cestah kar mrgolelo ljudstva. Zato ni čuda, da je bilo mnogo ljudi ob potresu ranjenih. Policija je takoj napravila red in s silo odstranila ljudi od vseh hiš, ki so bile v nevarnosti, da bi se podrle.

Tudi iz drugih krajev Belgije poročajo, da se je ljudi polastila velika groza ter so kar drveli iz hiš in trgovin ter delavnic. V opazovalnici Uccles je potresni sunek pokvaril potresne aparate. V mestu Gent je s procelja cerkve sv. Jožefa padel na tla tri stote težki kamniti križ. K sreči ni nikogar zadel, da si tudi tam ljudje hiteli na ulice. Procelje justične palače v Gentu je dobilo močno razpoko. V mestu Brügge je morala policija zapreti več ulic, ker je bil promet skozi nje smrtno nevaren, ko so se na hišah podirali dimniki.

Trije mrličji in mnogo ranjenih

Kolikor je doslej znano, je potres v Belgiji zahteval tri človeške žrtve. Mnogo ljudi pa je bilo več ali manj ranjenih. V Gentu je kamen, ki je padel z neke hiše, dva delavca nevarno poškodoval, tako da je en delavec kmalu nato izdihnil. V Cruxshautemu so pravkar gradili novo hišo. Zaradi hudega potresa pa se je komaj dograjeni zid naglo podrli in pokopal pod seboj enega zidarja, ki je bil pri priči mrtev. V kraju Sv. Amand se je nekdo potresa tako prestrašil, da je kakor nor planil na cesto naravnost pod dirajoči avtomobil, ki je moža pri priči usmrtil. V Kortryku je nekdo pravkar skozi okno gledal, ko se je zamajala zemlja. Silni sunek je moža vrgel na cesto, kjer je hudo poškodovan obležal. V tem kraju je bil potres tako hud, da je več hiš docela razkrilo in je tamkaj vsaka cesta pokrita z razbito strešno opeko. V slovečem kraju Beginenhoff je potres poškodoval skoraj vse hiše.

V rudnikih ni bilo potresa

Potres je povzročil tudi velike požare, ki so napravili velikansko škodo. Neko tovarno v Gentu je potres tako razmajal, da se je pokvarila električna napeljava, zaradi česar je nastal kratek stik. Kratkemu stiku pa je sledil hud požar, ki je uničil vso tovarno. Pač pa se je zgodilo, da potres v belgijskem rudarskem ozemlju ni napravil nobene škode. Rudarji so pozneje pripovedovali, da niso čutili pod zemljo nobenega potresa, pa naj so bili še tako globoko.

Potres tudi na Francoskem

Tudi na Francoskem so čutili precejšnje potresne sunke. Zlasti v severnem delu Pariza so prebivalci potres močno občutili. V mestu Lille je mnogo hiš razpokalo. Najhuje so čutili potres v francoskem mestu Rubaix, kjer so se hiše tako tresle, kakor bi spodaj vozil težko naložen tovorni avtomobil. Ljudje, ki so prav takrat hiteli po ulicah, so čutili, da se jim tla izpodmikajo izpod nog. Ljudje so hiteli ven na ceste, kjer se je zmešnjava še povečala. Skoraj vse električne ure v mestu so se ustavile in tudi oddajna postaja je prenehala oddajati. S hiš so ponekod padali dimniki.

V kraju Tourcoing je bila groza prebivalcev posebno huda. V cerkvi je prav takrat bila poroka. Ko se je potreslo, je bila cerkev v hipu prazna in so vsi svatje zbežali na ceste. Prav tako so pobegnili na ceste ljudje iz kavarne, ki so ob tem času na Francoskem navadno vedno polne. Doma po hišah pa je medtem potres premetaval pohištvo. Podrlo je kakih 20 dimnikov. Več ljudi je bilo pri vsem tem poškodovanih in ranjenih.

Potres na Angleškem

Na Angleškem so tudi čutili potres, ki pa je ponekod bil bolj šibek, drugod pa seveda tudi precej močan. Posebne škode na Angleškem ni napravil, razen da je ponekod prevrnilo nekaj črnilnikov in da se je ustavilo nekaj ur. V nekem londonskem predmestju ob Temzi je padla na tla

utež stenske ure na uteži. Potres je na Angleškem trajal kaki dve minuti. Nekateri listi trde, da je bil ta potres na Angleškem najhujši od leta 1750, vendar to ne bo držalo, pač pa je res, da od leta 1931 ni bilo tako hudega potresa. Središče potresa sodijo, da je bilo na otokih v Rokavskem prelivu. Tudi na zahodnem Nemškem je potres napravil mnogo strahu, večje škode pa ne.

Dva naskoka na Himalajo

Nanga Parbat je najtežji, Mount Everest pa najvišji vrh himalajskega gorovja, kamor doslej še nobena človeška noga ni stopila. Sedaj poročajo, da sta na potu dve ekspediciji, ki bi radi prišli na zaželeni vrh. Ena ekspedicija je nemška, druga pa je angleška.

Nemška ekspedicija hoče na vrh gore Nanga Parbat in je za svojo pot začela uporabljati tudi letalo, ki Nemci z njegovo pomočjo hočejo doseči svoj cilj. Pretekli petek je to letalo, ki so ga Nemci dobili na razpolago od angleške letalske komande, poletelo v območje te strašne gore ter je tamkaj, kjer bi moralo biti pozneje urejeno glavno taborišče, zmetalo na tla kakih 300 kg potrebščin. Ko bodo potem hribolazci prišli do tukaj, bodo že našli pripravljen potrebni živež. Tako jim ne bo treba toliko s seboj nositi. Ljudje v tistih višinah namreč kmalu omagajo. Letalo je bilo na potu cele tri ure, kar dokazuje, da je stvar silno

od rok in težavna. Po triurnem poletu, ki se ga je udeležil tudi angleški letalski častnik, se je letalo srečno vrnilo tja, odkoder je odletelo, namreč v Srinagar v Kašmiru.

Druga ekspedicija je angleška. Ta ekspedicija hoče pa priplezati na Mount Everest, najvišjo goro sveta. Že dalj časa ta ekspedicija naskakuje na vrh. Na potu je že mnogo tednov. Kakor pa poročajo iz kraja Darjeeling v severni Bengaliji, ni več veliko upanja, da bi se ji to letos posrečilo. Že petkrat je poskušala priti na vrh, toda doslej vedno brez uspeha. Sedaj so Angleži priplezali do tretjega taborišča, ki leži kakih 7000 m visoko. Tam gori pa so našli na tako slabo vreme, da so se najbrž že vrnili. Ker pa angleška ekspedicija s seboj nima brezžičnih oddajnih postaj, ni mogoče natanko vedeti, kako se jim kaj godi v tistih višinah.

Čez 55 let sta se zopet našla brat in sestra, Rihard Kahdeman iz Amerike in Ema Schulz iz Lipskega na Nemskem. Po smrti staršev sta morala kot mala otročiča k tujim ljudem. Šele čez 55 let je ona izvedela, da je od drugih ljudi pohičena. Kmalu je našla brata, ki ga je šla torej obiskat v St. Louis v Ameriko, kjer sta se fotografirala.

Razjasnjen umor ugrabljenega otroka

Iz Miamija na polotoku Florida poročajo, da je sedaj docela pojasnjeno, kako je bil ugrabljen in umorjen 5 letni sinček Casha. 21 let stari osumljenec Mc. Call je sedaj vse priznal, kar je treba. Najprej je priznal, da je bil on tisti, ki je pisal tista izsiljevalna pisma nesrečnemu očetu zaradi odkupnine. Ko so ga trše prijeli, je vse odkrito povedal. Povedal je tudi, kako je otroka ugrabil iz spalnice. Bilo je tako:

Mc. Call se je skrivaj splazil v spalnico Cashovih, kjer je spal mali deček. Še spečega otroka je vzel v naročje ter mu z rjuho zadel obraz, da bi otrok ne mogel jokati, če bi se prebudil. Tako zavlečega otroka je nesel na svoje stanovanje, kjer ga je položil na posteljo. Čez kakih četrh ure pa je videl, da otrok ne diha več ter da se je bil zadušil, ker ga je preveč zavil. Ker ni vedel, kam bi z malim mrličkom, ga je zanesel venkaj v gozd, kjer ga je vrgel med grmovje. Ko se je tako iznebil mrlička, se je vrnil v svoje stanovanje ter

tam takoj napisal prvo izsiljevalno pismo izmed treh, kolikor jih je vseh skupaj odposlal. Pisma je torej ropar pisal staršem že potem, ko je vedel, da je otročiček mrtev.

Vihar ubil 18 ljudi

Iz Abilene v ameriški zvezni državi Texas poročajo, da je v nedeljo zjutraj silen vihar docela razdeljal bližnjo vas Clyde. Vihar je 18 ljudi ubil, več kakor 40 pa jih je hudo poškodoval. Tudi stvarna škoda je velikanska. Nič manj ko 25 hiš je docela razdejanih. Sodijo pa, da je pod razvalinami še mnogo zasutih ljudi, ki so najbrž že mrtvi. Na pomoč je bila poklicana narodna garda, ki je začela takoj reševati.

Kaj pravi kino

V Unionu

Film »Netopir« spominja po imenu na istoimensko Straussovo opereto, ki pa nima z njo nič skupnega. Dva neločljiva dela tega filma sta vidna, in sicer Straussova godba in plehko obiležje operete. Ta pa ni prav nič v stiku s pravo opereto Straussa. Iz filma, ki ni sebi v čast, razpoznaš mašilo; Nemec mu reče stvarnost. Nihče, najmanj pa avtor, se ne more ponašati z domislicami te komedije.

V Matici

»Buffalo Bill« je film v smislu indijanaric. Sicer pa igra poglavitnega junaka Gary Cooper v vlogi Billa Kickerka. Film je boljše vrste zgodba iz divjine, ki nas pa že kar nič več ne zanima, odkar smo videli druge, zares izvrstne filme drugačne vsebine. Vendar vleče mladino, ki ji je divjost še zmeraj pri srcu. Če je to dobro — je pa drugo vprašanje.

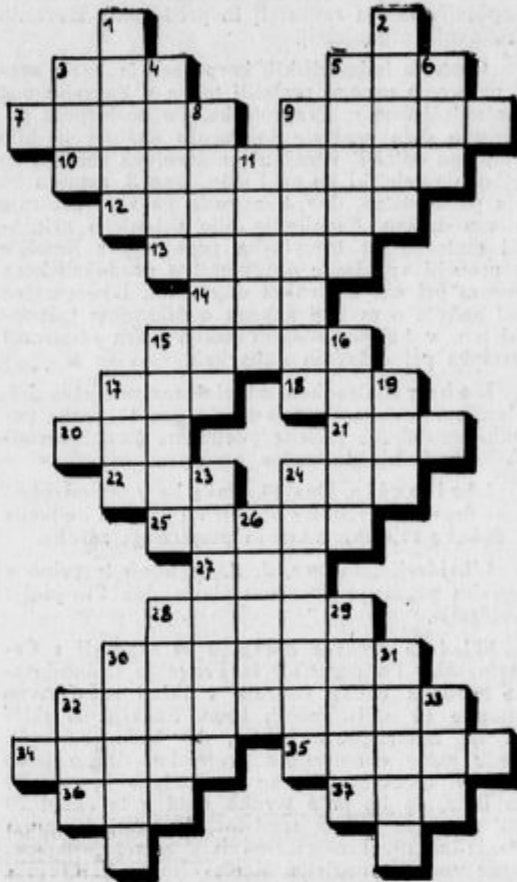

Tale angleški rudar je v trudapolnem delu iz premoga naredil tole veržico.

Španski boksar Paolino, vojak Francove vojske.

Križanka

Vodoravno: 3. poljski pridelek, 5. srednjeveški dvorni služabnik, 7. mesto v severni Grčiji, 9. domač rokodelec, 10. redok rokodelec, 12. tuja beseda za tovariša, 13. mesto ob Jadranskem morju, 14. turški naslov, 15. druga beseda za zasmehovanje, 17. gozdno iglasto drevo, 18. zdravilna tekočina, 20. kuhinjska začimba, 21. visok dostojanstvenik v Jugoslaviji, 22. sodobna slovenska znanstvena revija, 24. roman Knuta Hamuna, 25. druga beseda za postavo, 27. širši pojem za družino, 28. osebnost iz velike francoske revolucije, 30. tuja beseda za rastlinoslovca, 32. pripadnik neke vere, 34. preprost vojak, 35. sveta posoda, 36. grabežljiva ptica, 37. morska žival.

Navpično: 1. druga beseda za jamca, 2. druga beseda za park, 3. nižje božanstvo pri starih Slovanih, 4. druga beseda za tepčka, 5. domač rokodelec, 6. druga beseda za sijaj, 8. kraj zahodno od Zagreba, 9. pokopališče v Zagrebu, 11. vrsta zračnega premikanja, 15. del vojskovanja, 16. gozdna rastlina, 17. krib južno od Poljčan na Stajerskem, 19. del meseca, 23. mesto ob Volgi, 24. druga beseda za podložnika, 26. tuja beseda za enoglasno cerkveno petje, 28. tuja beseda za pogonski stroj, 29. druga beseda za premetenega človeka, 30. mesto na Württenberškem, 31. gozdni ptič, 32. del pokore, 33. šivalna potrebščina.

REŠITEV UGANKE

Vodoravno: 1. Tire, 5. sadika, 11. Ahil, 12. Apolon, 13. Jama, 14. Haloze, 15. Onega, 18. ravan, 19. Koper, 21. anali, 24. Ibiza, 25. Taras, 28. Tirana, 31. tuba, 32. Ararat, 35. Odar, 36. govedo, 38. Mani, 41. Osaka, 42. sokol, 45. berač, 47. ogoni, 48. ikona, 51. lopar, 52. Samo, 54. Borina, 57. Ober, 58. Avenol, 59. Sora, 60. Rokava.

Navpično: 1. Tajo, 2. Ihan, 3. Rim, 4. Ela, 5. Sahara, 6. aparat, 7. Dolan, 8. Illova, 9. koza, 10. an, en, 16. Epir, 17. Geza, 19. kita, 20. Obir, 22. Laba, 23. Isar, 26. atom, 27. Ruda, 29. nada, 30. Atos, 33. Avar, 34. Reka, 36. Gobi, 37. Osek, 39. nona, 40. Ilir, 43. ogorek, 44. kopina, 46. Ca-bar, 47. Olovo, 49. Omer, 50. Nora, 52. SOS, 53. Abo, 55. Nov, 56. Ala.

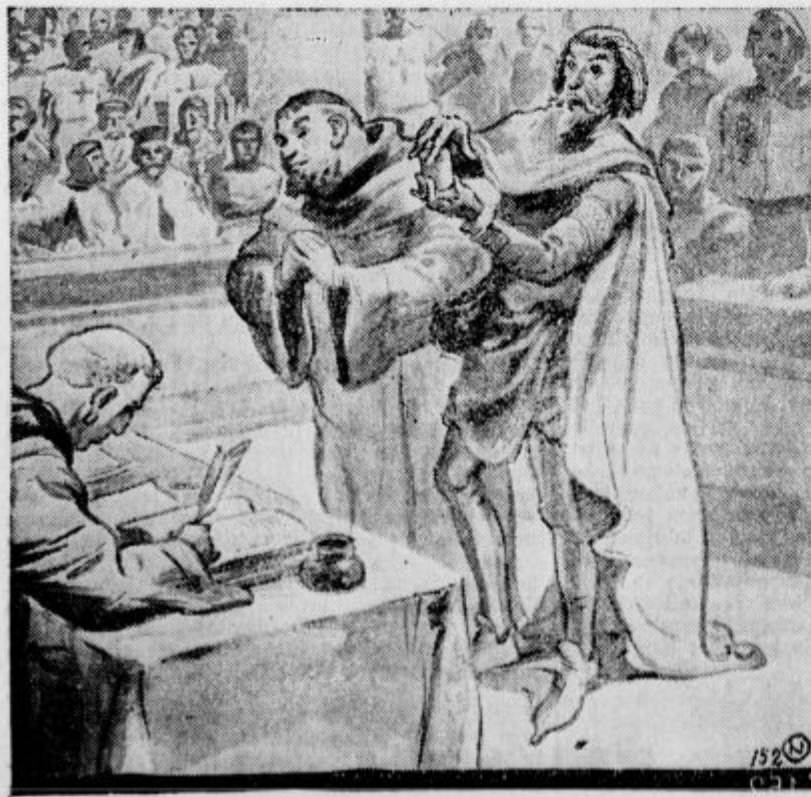

št. 152.

Dva zdravnika

Pristopila sta menih in ranecelnik, ki sta oba dejala, da znata zdraviti. Oba sta duhala škatico z mažo in oba sta nazadnje povedala, da je v maži vsekakor mira in kakra. Kaj je še drugega v maži, tega pa ne vesta. Kmet je hotel imeti nazaj svojo mažo. Veliki mojster pa ga je poučil: »Pomisli, da je boljše, če kruljav hodiš po svetu, kakor pa da sprejemaš pomoč od nevernikov!« »Škoda, vaša milost, da je vaš nasvet zame prepozno prišel!« »Izgini!« ga je srdito napodil veliki mojster. Kmet je res izginil med pošušalci, ni pa odšel iz dvorane.

Sedaj je veliki mojster velel Rebeki, naj odgrne svoj pajčolan. — Deklica pa je mlo odgovorila: »Ni navada v našem ljudstvu, da bi ženske vpricho tujeve odkrivale svoj obraz!«

POD POKROVITELJSTVOM N.J. VEL. KRALJA PETRA II.

MEDNARODNI MLADINSKI TABOR V LJUBLJANI • OD 26. DO 29. JUNIJA 1938

Ljubljana nas kliče!

Glasilo češkoslovaškega Orla je celo svojo majsko številko posvetilo ljubljanski mednarodni prireditvi. Z navdušenimi besedami vabi svoje člane in prijatelje Jugoslavije, da bi spoznali svoje slovanske brate, njihovo kulturo, krasno zemljo, njih bela mesta, gore, jezera in široko morje. Na letošnji izlet, piše dalje, mora biti krona vseh naših doedanjih izletov, ki smo jih imeli v tujino. Saj ne gremo le zato, da vidimo lepoto njih zemlje, ampak predvsem, da manifestiramo skupnost katoliških Slovanov in pokažemo svetu, da hočemo tudi danes gojiti in braniti katoliško kulturo proti vsakemu in vselej. Biti moramo trdnjava, ki Evropi rešuje najdražje kulturne vrednote.

Bela Ljubljana nas čaka, nesimo ji svojo ljubezen, da tam pridobimo jugoslovanski narod za svojo boj za svobodo, cerkev in državo...

Nato sledi nekaj zanimivih notic iz njihovih listov ob priliki prvega izleta v Ljubljano leta 1913.

Posebno zanimiva je pesem znanega češkega pesnika Dostal-Lutinova »Orli v Ljubljani«. Za tem sledi članek, ki na kratko opisuje naše kraje, kraji jih mnogo lepših slik Ljubljane, Zagreba, Jadrana in jugoslovanskih narodnih noš ter vojni načrt z vsemi potrebnimi informacijami.

Hvaležni smo dragim češkim bratom za njihovo iskreno prijateljstvo in navdušenje, poskrbeli bomo, da bodo potrjeni v svojih pričakovanjih.

Rezultati atletov čl. Orla, ki tekmujejo v Ljubljani

Češki orlovski atleti, ki nastopijo na tekmah pri našem mladinskem ednarodnem taboru, imajo v svojih vrstah nekaj prvovrstnih moči. Oglejmo si njihove najboljše rezultate.

100 m: dr. St. Hrstka 11.3 sek., K. Doupovec 11.4, V. Hulka 11.4, V. Petřík 11.4.
200 m: V. Hulka 24.0 sek., K. Doupovec 24.8.
400 m: dr. St. Hrstka 52.5 sek., J. Haluza 53.5, K. Coufal 55.9.

Maribor

Blagoslovitev temeljnega kamna za cerkev sv. R. T.

Jutri popoldne ob 18 h v Magdalenski ulici blagoslovitev temeljnega kamna nove cerkve svetega Rešnjega Telesa. Obrede bo opravil prevzvišeni g. knezoškof dr. Ivan Jožef Tomažič. Spored celotne slovesnosti bo naslednji: 1. Glasbena točka železničarske godbe. 2. Blagoslov prevz. gospoda škofa. 3. Čitanje in podpisovanje spominske listine. 4. Slavospev prev. Rešnjega Telesa (ljudeško petje s spremljanjem godbe). 5. Blagoslov temeljnega kamna in vzidanje listine. 6. Nagovori. 7. Kraljevo znamenje (ljudeško petje s spremljanjem godbe). 8. Nadpastirski blagoslov. 9. Povsod Boga (ljudeško petje s spremljanjem godbe). — Verniki vseh mariborskih župnij, zlasti pa verniki iz magdalenskega predmestja, so vabljeni, da se v polnem številu udeležijo lepe in pomembne cerkvene slovesnosti.

Obleke

velika izbira - pri JAKOBU LAHU, Maribor.

m II. nagradno žrebanje naročnikov »Slovenca«. Kakor pri prvem nagradnem žrebanju naročnikov »Slovenca«, bodo tudi pri drugem žrebanju, ki bo dne 15. julija, upoštevani vsi mariborski naročniki, ki bodo izpolnili zahtevane pogoje, to je, da bodo vsi dosežani naši naročniki imeli v redu poravnano naročnino za ves mesec julij, novi naročniki pa, da bodo plačali naročnino vsaj za tri mesece. Pravico do udeležbe pri žrebanju imajo tudi tisti naši čitatelji, ki kupujejo list v kolportazi in trafikah. Predložiti bodo morali le 50 izrezkov »Slovenca« z rdečim žigom, ki ga ima vsak izvod »Slovenca«, ki se proda v kolportazi ali v trafikah. Vse naše stare naročnike prosimo, da v redu poravnajo eventualne zaostanke na naročnini, nove naročnike pa prosimo, da se čimprej prijavijo v naši upravi na Koroski cesti 1 ali v naši podružnici na Aleksandrovi cesti 6 v Prosvetni knjižnici. Pri žrebanju bo razdeljenih med naše naročnike 152 daril v skupni vrednosti nad 100.000 dinarjev. Postanite takoj naročnik našega lista!

m Članice dekliškega krožka stolnega prosvetnega društva, ki imajo kroje, se zberejo za telovsko procesijo ob pol 8 zjutraj pred Zadržno gospodarsko banko.

m Na progi Maribor—St. Ilj—državna meja vozi mestni avtobus od danes naprej tako, da odhaja iz Maribora ob 11.45, z državne meje pa se vrača ob 13.30. Avtobus obratuje na tej progi samo ob delavnikih, ob nedeljah in praznikih pa ne.

m Novi grobovi. Na Frankopanovi 7. je umrla v starosti 74 let soproga magistratnega poduradnika Marija Scheucher. — V bolnišnici sta umrli 37-letni tkalec Franc Spindler in 47-letni tesarski pomočnik Ivan Furlan. Svetila jim večna luč!

m Olimpijski odbor v Mariboru prosi vse športne organizacije, ki so se na zadnjem sestanku izjavile za sodelovanje pri olimpijskem dnevu, da bi tajništvo (Putnik, Trg Svobode) poimensko prijavilo vse sodelujoče po športnih panogah in vse one člane, ki bodo sodelovali pri nabiralni akciji. Prijave,

800 m: J. Haluza 2:00.1 sek., K. Coufal 2:14.9.
1500 m: J. Haluza 4:09.8 sek., Fr. Dvořák 4:21.5, B. Kosour 4:22.0.
110 m zapreke: dr. St. Hrstka 15.6 sek., J. Němec 18.2.

Skok v višino: Ant. Koukal 170 cm, J. Němec 170 cm, Al. Červinka 165, J. Veřmiřovský 165.
Skok v daljavo: dr. St. Hrstka 677 cm, J. Němec 621, J. Pavlica 615, Ant. Koukal 610.

Triskok: dr. St. Hrstka 1306 cm, Al. Červinka 1290 cm, V. Veřmiřovský 1270, J. Němec 1237 cm, J. Pavlica 1224.

Skok ob palici: Fr. Hodovský 340.5 cm, J. Vachel 330.0 cm.

Krogla: dr. St. Hrstka 13.29 m, J. Antoš 12.70, Al. Červinka 12.05, Ant. Pavlas 12.00.

Disk: dr. St. Hrstka 38.22 m, J. Antoš 35.50 m, Al. Červinka 35.00 m.

Kopje: Fr. Hernych 51.85 m, Al. Červinka 48.20, Otto Olf 48.00.

Kladivo: dr. St. Hrstka 35.00 m.

Vsem dekliškim krožkom sporočamo, da je tudi blaga za mladenke zopet dovolj! Naročite ga, še vedno je čas, da si kroj do tabora naredite!

Taborne knjižice in znake, ki dovoljujejo polovično, oziroma četrtinsko vožnjo, smo poslali že skoraj vsem edincem. Razpečajte jih in pišite po nove takoj, ko vam jih zmanjka, da bomo mogli pravočasno dostaviti vsem dovolj knjižic.

Inozemci se na naš mednarodni tabor pripravljajo z veliko vneto, zato je dolžnost vsake edince, da v svojem okraju poskrbi, da se bo tabora udeležilo čim več ljudi!

Člani ZFO in članice VDK so dolžni ne glede na to, ali imajo kroj ali ne, da se udeležijo tabora! Na glavni taborni dan bodo v slavnostnem sprevedu pred najvišjimi zastopniki države korakali vsi, tudi tisti, ki nimajo krojev — le znak zveze in pa taborni znak bodo morali imeti!

Med inozemci se najlepše pripravljajo Čehi na naš mednarodni mladinski tabor!

pismene ali ustmene, je oddati vsaj do četrtka, 16. t. m. Ostala potrebna navodila bodo objavljena v časopisju.

m Zopet netočno poročanje »Jutra«. V večerajšnji številki je »Jutro« o volitvah na občnem zboru Konjerejskega društva neresnično poročalo, da je bil za predsednika izvoljen znani Lovro Petrovar iz Ivanjkevec. Rečnica pa je, da je bil izvoljen le za III. podpredsednika.

m Čudno romanje lovške puške. Lansko leto je bila ukradena polkovniku Margetiču ob priliki lova na Dravskem polju 3000 din vredna puška. Tezenski orožniki so tatvino po preteku enega leta pojasnili ter so puško našli in zaplenili nekje v Halozah. Puška je v teku enega leta napravila čudno romanje. Menjala je šest lastnikov, prvi jo je kupil od tatv za 150 din, zadnji pa že za 600 din.

m Otroci zažgali. Poestnik Maks Kumar iz Peki pri Mariboru ima na Gaberniku pri Polskavi še drugo posestvo s hišo in gospodarskim poslopjem, ki pa stoji prazna. Oboje mu je sedaj zgorelo. Izkazalo se je, da so povzročili požar mali pet do šestletni otroci, ki so se igrali v prazni hiši, pa so med igro zakurili ogenj iz suhega smrečja sredi eobe.

m Usodna patrona. 10-letni Anton Haring, posestniški ein od Sv. Jakoba Slov. gor. je dobil neke vojaško patrono ter se je z njo igral. Naenkrat pa je patrona eksplozirala in drobič so se fantu zarili globoko v desno stran prsi, da so mu ranili pljuča. Nezavestnega so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

m 26.000 din dote ukradenih. V Račah je vzbudila veliko pozornost novica o veliki tatvini, ki se je dogodila pri posest. Francu Greifu v Trnčah. Omenjeni posestnik je prijavil orožnikom v Račah, da mu je zmanjkalo iz zaklenjenih omare 26.100 din. Greif je ta denar šele pred kratkim dvignil v hranilnici ter ga je pripravil kot doto svoji hčerki, ki se je mislila prihodnje dni poročiti. Sedaj pa se je dote polastil neznanec, katerega orožniki iščejo. Po vsem okolnostih sodeč tat ne bo daleč ter obstoji upanje, da bo tatvina v kratkem pojasnjena in denar vrnjen. Tat je odnesel Greifu 18 bankovcev po 1000 din, dalje 13 bankovcev po 500 din, 14 bankovcev po 100 din in za 200 drobiža.

— Pri neredni stolici, napetosti črev vsled zapeke prav odlično odvaža naravna »Franz-Josefova« grenka voda zaostanke prebave nakopičene v črevih. V zdravniški praksi se uporablja »Franz-Josefova« voda s polnim uspehom pri odraslih kakor tudi otrocih.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485. 25. V. 35.

Krani

Smrtna kosa. V noči od ponedeljka na torek je umrla v Layerjevi ulici soproga tukajšnjega trgovca ga Marija Likozar v starosti 74 let. Pred sedmimi leti in pol je gospo Likozar zadela kap in od tega časa je ostala hroma. Svojo mučno in dolgotrajno bolezen je prenašala izredno potrpežljivo, vdana v voljo božjo se je tudi poslovala od tega sveta. Pokopnica zapušča poleg žalujočega g. soproga dva odrasla sinova in dve hčerki. Pogreb pokojnice bo v uredi, 15. junija iz hiše žalosti na kranski pokopališče. Naj v miru počiva! Žalujočim naše iskreno sožalje

Kupimo

Beluše (špangle)

sveže, vsako množino — kupim po dnevni ceni, Slamič, Gosposvetska c. 6

Kupimo

vsako množino smrekovih in jelovih hlodov, franco vagon, Parna žaga Rog, d. z. o. z., Podstenica, p. Toplice pri Novem mestu.

Posestva

V Brežicah in okolici

so napredaj hiše, krasna stavbišča, vinogradi, sadovnjaki in gozdovi ter okroženi deli Attemsovega veleposstva. Pojasnila pri inž. Miklau Otmar, Brežice.

Denar

HRANILNE KNJIŽICE
3 ODS. OBVEZNICE
VREDNOSTNE PAPIRJE
VOJNO ŠKODO
vnovčuje

po najvišji ceni in proti

takojšnjemu izplačilu

Koncesionirana trgovska
agencija za bančne posle

AL. PLANINŠEK
LJUBLJANA

Beethovnova 14 - Tel. 35-10

Čitajte in širite

»Slovenca«

IN VNDAR SE
GIBLJE...

Zakaj pa zdaj gre vse lepó,
ko GIBBSA vidi nje okó!

Kaj ni to najboljši dokaz kakovosti proizvodov GIBBS!!! — Gibbs so kopirali in ponarejali po vsem svetu, toda kopije in ponaredbe nimajo nikdar vrednosti originala. Da bi imeli res dovršen proizvod, uporabljajte pravo milo za zobe Gibbs, iznajditeljev proizvod. — Znanstveno je dokazano, da je milo Gibbs vedno in ostane strogo aseptično. Noben mikrob ne more živeti na njegovi površini.

Sport

Italijani, Švedi in Madžari v semifinalu

Svetovno nogometno prvenstvo, ki se odigrava na francoskih tleh že ves mesec, prehaja v zaključno fazo. Prvi trije semifinalisti so že znani, četrti pa bo dala ponovna tekma med Češkoslovaško in Brazilijo. Zdi se nam, da ima največ šans za ponovno osvojitve svetovnega nogometnega prvenstva Italija.

Svetovni mojster se je uveljavil s 3:1 nad Francijo.

Italija je Francijo premagala s 3:1 (1:1). Stadion Colombes je bil že pred dnevi do zadnjega kotička razprodan. Francozi so morali brez pridržka priznati veliko premoč Italijanov. Spočetka so igrali z vetrom; zanimivo je, da sta vodilni gol za Italijo in izenačenje za Francijo padla v isti minuti. »Azzurri« so tokrat igrali v popolnoma črnih dresih. Prve napade Italijanov je francoski vratar Di Lorto mojstrsko obranil. V peti minuti pa je imel smolo, ker je boksnil Colaussijevo žogo v lastni gol. Veselje je italijanski koloniji pa se niti še ni dobro poleglo in že je desna zveza Francozov Aston izenačil. Ob polasu je bilo razmerje kotov 5:0 za Italijo, gola pa ni mogla doseči nobena stran. Francozi so se branili izredno, zlasti ožja obramba Di Lorto, Cazenave in Mattler. V drugem polasu pa so imeli v polju od igre mnogo več Francozi, ki pa so pred golom preveč oklevali. V sredi polasa je borba postala ostra. Pri drugem голу za Italijo (peti minuta drugega polasa) je ušel Piola in s poldesne poslal strahovit, za Di Lortoja neubranljiv strel. Tretji gol je uvel Le Colaussi, ki si je priskrbel lepo šanso, vendar je oddal v sredo, oddal je šla žoga k desnemu krilu Biavattiju, žigar center je Piola poslal z glavo v mrežo. Italijanska zmaga je zaslužena.

Madžarska : Švica 2:0.

Pri Švicarjih sta manjkala v obrambi Minelli, v napadu pa Aebi in to se je močno poznalo. Niso mogli ponoviti igre, ki so jo dali proti Nemčiji, dsi jih je francoska publika stalno podžigala. Res so večkrat nevarno napadali, toda ni bilo človeka, ki bi zabil gol. V glavnem je bila tekma značilna po mirni napadalni delavnosti Madžarov, po nevarnih švicarskih sunkih in pobegetih ter po sigurni obrambi na obeh straneh. V prvem polasu je v 42. minuti zabil gol dr. Sarosi, v 43. min. drugega polasa pa je po lepem Savosnem predložu s ostrim strelom postavil Zsengeller na 2:0. Tekmo je sodil italijanski sodnik g. Barlassina prav dobro.

Čehoslovaška : Brazilija 1:1.

V Bordeauxu sta se pomerili Čehoslovaška in Brazilija. Moštvu sta igrali izredno ostro in tekma že skoraj ni bila več igra, ampak pravi boj. Dve tehnično odlično podkovani moštvi sta se spoprieli. Čehoslovaki so bili mirnejši in v taktičnem pogledu brez dvoma boljši. Brazilci pa so bili hitri, tehnično prav sijajni in pri tem obdarovani s srednjim napadalcem Leonidasom, čigar spretnost je bila zares že akrobatska. Brazilci nimajo stalnega sistema, kakor ga južnoameriške države sploh niso nikdar imele. So pa izredno hitri ter se v nevarnosti bliskovito pomikajo v obrambo, pa takoj nato spet napadajo z vsemi ljudmi. Med tekmo sta bila izključena dva Brazilca in en Čehoslovak. Najboljši Brazilec je bil Leonidas, najslabši Čehoslovak srednji napadalec Ludl. Sijajen je bil spet Planiček. V 10. min. prvega polasa je bil izključen Brazilec Procopio, ki je pobil Nejedlýja. V 30. min. je dobil žogo od Romea Leonidas, ki je pobegetil in zabil prvi gol za Brazilijo. Tik pred koncem polasa je sodnik izključil Čehoslovaka Riho in Brazilca Machada. V 19. min. drugega polasa je zakrivil brazilski branilec Domingos roko. Enajstmetrovko je pretvoril Nejedlý v izenačilni gol. Podaljšek ni prinesel nobene spremembe, zato bosta moštvi morali odigrati še eno tekmo.

Švedska : Kuba 8:0.

Kubanci so bili utrujeni. V četrtek so bili namreč igrali svojo drugo tekmo z Romunijo, pa se še niso

utegnili spočiti. Oba polasa so Švedi zabil po štiri gole. Rezultat prav dobro kaže razmerje moči na terenu. Severnjaki so bili Američanom v vsakem oziru nadmočni. Tekoča in hitra igra ter premišljene skupne akcije so zadušile vsak odpor Kubancev. Gole je zabil desno krilo Anderson 3, levo krilo Wetterström 3, desna zveza Nyberg pa 2. Sodil je prav dobro češki sodnik Christ.

Nemci postavljajo že drugo taborišče.

Nemška alpinistična ekspedicija je te dni dospela že 4470 metrov visoko. Prvo taborišče so postavili dne 3. junija, in sicer prav tam, kjer je bilo leta 1937. Nosači Sherpas so se pokazali tudi tokrat za zelo koristne. Njihov vodja je spet znani Nursang. Major Cropper, vodja Gilgih Scoutov je dal ekspediciji dva moža, ki bosta dajala svetlobne signale v Gilgih. Dobili so tudi radijsko zvezo z letalom, ki stoji v Soingarju. Posadka je izjavila, da je pripravljena na vzlet, čim bo dobila od ekspedicije naročilo. Snežne razmere so letos precej boljše. Nanga Parbat pa je že nekaj dni zavil v meglo. Naskakovalci trenutno postavljajo drugo taborišče.

★

SK Grafika. Jutri ob pol 10 igramo na turnirju SK Marsa. Pozivam silede igralce, da se javijo ob 9 na igrišču SK Mladiki: Marz, Fella, Trobovšek, Usnik, Zagar, Pipan, Gestrin, Rozman, Jankovič, Vili, Potrato, Climperman, Jeranič in Smolnik. Popoldne poleg imenovanih še Martinčič, Javite se vsi in točno! — Načelnik.

Dražba pohištva

Več kosov pohištva bo prodanih na dražbi iz proste roke v sredo, dne 15. junija t. l. ob 11. dop. v Vižmarjih št. 59, St. Vid nad Ljubljano.

Opozorilo

onemoglim in ostarelim delavcem!

Prijave za podpore iz podpornega zaklada za onemoglost in starost se morajo doposlati najkasneje do 1. julija 1938 onemu okrožnemu uradu za zavarovanje delavcev ali zasebni društveni bolniški blagajni, pri kateri so bili interesntjo zadnjikrat prijavljeni za zavarovanje.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Sreda, 15. junija 12 Odločki iz operet (ploščo) — 12.45 Poročila — 13. Napovedi — 13.30 Ruske pesmi (ploščo) — 14. Napovedi — 18. Salonski kvartet — 18.40 V letalu pod našim nebom (g. Vlad. Regally) — 19. Napovedi, poročila — 19.30 Nae. nra — 19.50 Uvod v prenos — 20. Prenos iz opernega gledališča v Ljubljani; v I. odmoru: Glasbeno predavanje (g. Ukmar), v II. odmoru: Napovedi, poročila.

Drugi programi

Sreda, 15. junija: Beograd: 20 Slovenski zbor, 20.30 Humor, 21.30 Nar. pesni, 22.30 Plesna glasba — Zagreb: 20 Prenos iz Osijske, 22.30 Plesna glasba — Praga: 19.25 Ork. koncert, 21. Ploščo, 22.15 Melodrama »Praski barok« — Varšava: 20 Sinf. koncert — Sofija: 20 Zbor, 21.15 Češke pesmi, 22. Zab. program, 23.30 Plesna glasba — Budimpešta: 20 Ork. koncert, 22.15 Cig. orkester — Trst-Milan: 21 Glasbene slike, 21.20 Poljske narodne, 22.15 Godalni orkester — Rim-Bar: 17.15 Glasba in petje, 21. Citre, 22. Klavir — Florencia: 20.30 Mascagnijeva opereta »Dna« — Dunaj: 19.10 Ladijska glasba, 20. O. Ljubljani, 21. Mladinski koncert, 21.30 Beethovnov godalni kvartet, 22.30 Orkester in solisti, 24. Zab. glasba — Königsberg: 19.10 Romantična in plesna glasba — Bratislava: 19.30 Črni Peter (prezre skozi komično opero) — Beromünster: 19.10 Schubertove skladbe, 20.15 Češka klavirska glasba, 20.50 Romantična in sodobna glasba.

Poslužujte se

aeroputovih letal

ki vsakodnevno lete iz Ljublane na Sušak, Zagreb
Beograd, Dubrovnik, Sarajevo, Wien, Brno in Prago

Za vse informacije se obrnite na številko telefona: 36-21

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; žentovanski oglas 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolišna, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Služkinja
Zna dobro kuhati, 12 let v eni službi, stara 28 let — želi premeniti službo. Pismene ponudbe upr. »Slovenca« pod »A, U.« P 9533 (a)

Vajenci

Čevljarški vajenec
se takoj sprejme pri M. Trebar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 6 (v)

Službo dobe

Dva soboslikarja
in pleskarja sprejemam takoj. Delo do božiča. Nastop takoj. Urban Viktor, Jesenice 32, Gorenjsko

Dva natakarija

(Medlonosca), prvovrstne mlade moči — sprejemam. Stalna služba. — Delovni čas in plača po dogovoru. Ponudbe s sliko na hotel Stara Pošta, Kranj

Zasluzek

1000 din in več
za službo mesečno doma. Potreben kapital 2500 din. Pišite: »Anos«, Maribor, Orožnova 6 (z)

Vnajem

ODDAJO:

Gostilno in trgovino

v enonadstropni hiši, skupaj ali posebej, na prometnem kraju v Ljubljani — oddam v najem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Prvi julij« št. 9288 (a)

SOBE

ISČEJO:

Prazno sobo

sončno, isče ena oseba. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Prvi julij« št. 9510 (a)

Razno

Tudi Vaša obleka bo kakor nova

ako jo pustite kemično čistiti ali barvati v tovarni

JOS. REICH

Ljubljana
Poljanski nasip 4-5
Pralnica — Svetlolikalnica

15. julija bo na gradno žrebanje „SLOVENCA“

KOLESA znamke „AXO“

v prvovrstni kvaliteti in lepi izdelavi kupite ugodno pri

H. SUTTNER

LJUBLJANA, Aleksandrova 6

Zahtevajte brezpla. cenik! Ugodni plačilni pogoji!

Prodamo

Kolesa

veliko zalogo najboljših znamk najceneje prodaja »Triglav«, Resljeva 16

Štajerska jajca

po najnižjih cenah vedno v zalogi. — Baloh, Kolodvorska ulica 18 (1)

Parketni odpadki

in odpadki od žage, popolnoma suhi — so najcenejše kurivo. — Ivan Šiška, tovarna parketov, Metelkova 4, telefon 22-44

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI, Ljubljana, nasproti »Neboščenika«.

VINA

Vam nudi

Centralna vinarna v Ljubljani

v svoji posodi najugodnejše

TELEFON ŠTEV. 25-73

2951

DRVA

PREMOG

IV. SCHUMI

DO ENIKSA

CEITA

Nikdar

na zrak
brez mene!

Pomladanski zrak močno vpliva tudi na Vašo kožo. Zato jo dobro namažite s kremo NIVEA, preden greste na zrak. To krepča kožo, jo dela zdravo in ji daje mladostno svežost. Zakaj Eucerit vsebuje edino le NIVEA!

Sveže črešnje

rdeče, trde, 5 kg zaboji 45 din — franko voznina razpošilja G. Drechsler, Tuzla (1)

KOLESA

najnovejši letošnji modeli v največji izbiri naprodam po neverjetno nizkih cenah

Nova trgovina

Ljubljana — Tyrševa cesta 36 (nasproti Gospodarske zveze)

Obiščite

POSTOJNSKO JAMO

(Postojna pri Trstu in Opatiji — Italija)

Največje podzemsko čudo sveta

Električna razsvetljava — Motorna železnica — Odprta celo leto — Izkoristite nakazila za hotele in bencin ter znižanje voznine na želez. (50-70%)
Pojasnili: ENIT, Petra Kociča br. 6, Beograd in vsi ostali potniški in prometni biroji.

Konči Ahačič:

Trije tički

Poslušajte, otroci! Poslušajte povest o treh tičkih: o sladkosnedi Taci, o leni Maci in grabežu Luksu. Poslušajte in bodite dobri, da tudi vas ne zadene kazen! — Tiho! Tiho! Začnimo!

PRVO POGlavJE:

Tovariši

Naša Taci.

Srčkana je in mamina ljubljanka. Tudi pridna bi bila, če bi ne bila tako sladkosneda. Vsak kotiček, tudi najskrivnejši, preišče, da najde kos sladkorja, orehe, jabolka ali še kaj boljšega. — In z malim tudi ni zadovoljna. Kaj pa še! Če le more, si kar celo malho nabaše — za slabe čase.

Vzajemna posojilnica

F. L. Z. O. Z.

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 1

nudi za vse vloge popolno varnost in obrestuje nove vloge po 4% do 5% po dogovoru.

Nove vloge in stare vloge izpod 5.000 Din se na zahtevo vsak čas v celoti izplačajo.

Nedvigljene stare vloge izpod 5.000 Din se bodo smatrale s 1. majem 1938 za nove vloge.

Vzajemna posojilnica daje kratkoročna posojila.

Po dolgi in mučni bolezni, vdana v voljo Vsemogočnega, je danes zapustila dolino solz naša ljubljena soproga, draga mamica, stara mamica, teta, svakinja, tašča, gospa

Marija Likožar roj. Rant

Pogreb nepozabne pokojnice bo v sredo ob pol 6 iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Blagopokojno priporočamo v molitev.

Kranj, dne 14. junija 1938.

Globoko žalujejo rodbine Likožar, Udir, Sevcu.

Hugo Wast:

Zlato večnega Joda

Po Buenos Airesu je bilo moči opaziti tudi mogočen duhovni sunek po zaslugi globokega dela, ki ga je katolištvo vršilo v dušah, rešenih gospodarskih skrbih.

Vse to je bilo tako vidno in občutno, da je moč v navalu črnogledja napisal v svoje spomine:

»To ljudstvo je do danes živelo v skrajni zapornosti, ker nam je uspelo, da smo njegove zapone prepojili s tremi načeli naše politike. Na gospodarskem področju smo oznanjali nauk o zlatu, na političnem splošno volilno pravico in malikovanje demokracije, na verskem pa državno brezboštvo z njegovimi kislimi sadovi: laičnim poukom in s praznovanjem sobote namesto nedelje.

Toda naše delo je v nevarnosti. Nihče več ne verjame v zlato. V Buenos Airesu pripravljajo katolištvo evharistični kongres, ki bo vrgel v senco naš svet in s katerim bo katolištvo osvojilo državo.

Če se to ljudstvo reši Kahala z iznajdbo umetnega zlata in po katoliški misli, se bo izpolnil prerokb zakasnila za pet stoletij.

To je rož napisal dopoldne. Zvečer je samega sebe popravil:

»Izraelova usoda se bo dopolnila in Buenos Aires bo 1950 Babilon, o katerem govore prerokbe.

Iznajdba Julia Rama je sleparija. Bogastvo Rheingoldov je silovito naraslo. Zlato je vsak dan več vredno. Izrael, glej tvoj Bog!

Velika roževa radost pa ni lajšala »arbi drugim udom Kahala, ki so videli, da so izgubili čast in imetje.

Prislo jim je na misel, da bi planili na cesto in pokupili vse zlato, kar bi ga bilo mogoče, da bi

malec popravil svoje strašne izgube. Toda ustavil jih je pomislek Jehude Migdala: »Kaj pa, če je to Adalidova spletk. Stari lisjak, zaveznik Mayerbeerov, bi lahko dobil zanje še drugo polovico igre.«

Ker je Mauricio Kohen izginil, so zaradi tega mislili, da je Adalidov zaveznik.

Toda to noč se je Mauricio oglašil v hiši Tamarine, ki mu je pošiljala brzojavke na vse mogoče kraje ter ga rotila, naj se vrne.

Odišavljena svezost iz vrta se je vzpenjala na balkon pred salonom.

Pridne Tamarine roke so pripravile mizo za dva. Razsvetljevalo jo je nekaj sveč, ki so gorele in polnile zrak z medenim vonjem po vosku.

Stregla je sama in lahko sta govorila brez priči.

»Kam si šel? Ali ne veš, da se je za tvoje odsotnosti svet spremenil v tečajih? Kaj ti je prišlo na misel. Kaj se ti je zgodilo?«

»Nisem bil daleč in veliko dni sem prebil v mestu. Nisem pustil svojih poslov.«

»Poslov ali ljubezni? V Kahalu mišljijo, da si se zvezal z Adalidom in Juliem Ramom, da bi izkoristili to pogubno iznajdbo.«

Mauricio Kohen se je nasmehljaj:

»Sestra Tamara ima slab spomin! Še pred malo tedni si mi ponujala vse svoje imetje, da bi se polastil Ramove skrivnosti.«

»Nisem še govorila z Eliem Silbersteinom in že sem se hotela maščevati nad Kahalom in nad Rheingoldi. Stvari so se spremenile. Razvrednotenje zlata bi bilo usodno za ves naš narod. Padli bi Rheingoldi in Mayerbeeri se ne bi rešili.«

Mauricio se je emehljaj naprej.

»V Kahalu mislijo, da sem v zvezi z Adalidom. Kaj pa ti, kaj misliš?«

»Mislika sem da si šel na pustolovščine z onim gojimskim dekletom.«

»Saj si mi ti navetovala to pot.«

»Stvari so se spremenile. Naši sovražniki od tedaj so danes naši prijatelji. Torej, kaj si počel?«

»Razumel sem bolje od tebe, kaj bo prišlo. Zato sem po docela zvestih agentih mesece in mesece naskrivaj kupoval vse zlato, kar ga je bilo naprodaj v Buenos Airesu. Misli so, da je kupec Rheingold, ko je v resnici on bil tisti, ki je kljub povsem iz Kahala zlato prodajal. Danes ima hiša Mayerbeerov pol vsega zlata na svetu in se lahko spusti s svojimi nasprotniki v boj tudi na tem področju.«

»Koliko si plačal za zlato?«

»Nikdar več kakor desetino nekdanje cene.«

Tamara je ostrmela.

»Rešil si Rheingolde in pogubil Mayerbeere. Ali nisi bil Adalidov zaveznik? Ali nisi videl ton umetnega zlata, ki so ga bruhali Ramovi topilniki?«

»Julius Ram ni izdelal niti grama zlata. Adalid ga ni ne kupil, ne prodal, niti miligrama.«

»Kako to veš?«

»Bil sem zaveznik Adalidov in Ramov delavec. Adalid in jaz sva skupaj prišla na misel, da bova izzvala z Ramovo iznajdbo polom zlata. Naj veš za moj načrt: hotel sem dvigniti svojo hišo tisoč komolcev nad hišo Rheingoldov, za katere bi bilo razvrednotenje zlata huje kakor smrt. Berta Ram je videla, da skoraj verjamem v iznajdbo. Ni hotela, da bi šel po gobe, in mi je zaupala resnico. Iz topilnikov njenega očeta ni prišlo več zlata kakor toliko, kolikor ga je spravila vanje naskrivaj ona po Adalidovem izročilu.«

»S kakim namenom je deklet ubogalo Adalida?«

»Da bi onemogočilo judovske posle, ki vsi temelje na tej kovini.«

»In ti si bil njen zaveznik?«

»Ne, ker sem zlato, ki sta se ga Blumen in Guttgold skušala iznebiti, pokupil tu in v Evropi jaz po tajnih agentih.«

»Torej ni ušlo iz judovskih rok? ga je s tihim glasom pohvalila Tamara.

»S pomočjo Berte Ramove sem kot delavec prišel v laboratorij. Naročila mi je, naj delam tisto,

kar je delala ona: sipal sem zlata zrnca v topilnike in v epruvete, kjer se je talil ali zorel svinčeni prah. To je bilo tisto zlato, ki ga je učenjak odkril z zmagošavnim krikom. Adalid in jaz sva tako razmetala na tisoče kilogramov pravega zlata, ki so ga obiskovalci in celo delavci odnašali za spomin.«

»To je zmedo še pomnožilo in cene zlata so bolj znižale, je rekla Tamara.

»Znižalo je cene zlata, ki so ga moji agenti potem kupovali po vseh trgih na svetu. Ali zdaj razumeš?«

Tamara je molčala in se tako zamislila, da so je Mauricio vznemirili.

»Sedi. Povej mi, kaj misliš zdaj.«

Odgovorila mu je:

»Razumem tvoj načrt. Premagati hočeš Rheingolde. Razumem tudi nekaj Adalidovega načrta. Hotel je zaplesti v to zadevo Jude in vzbujati videz, da so pri tem poslu tudi Mayerbeeri, ki prodajajo tisto ponarejeno zlato.«

»Res, tak je bil njegov načrt. Jaz sem ga uganil in sem se mu ponudil v službo, ker mi je tako kazalo.«

»Toda ne razumem,« je nadaljevala Tamara, »da se ni tudi on okoristil s padcem zlata, saj je vedel, da vse temelji na prevari, da bi si napolnil blagajne, kakor si naredil ti.«

»Tudi jaz tega ne razumem,« je zamišljeno odvrnil Kohen.

»To so najbrž gojimski pomisleki.«

»Ne verjamem.«

»Torej moraš paziti na starega krščanskega lisjaka.«

»Naj bo star in lisjak in kar hoče, nikdar ne bo imel v glavi domiselnih in bistrih judovskih možganov.«

»Tolaj me, da slišim to od tebe. Mislija sem, da ti je ono gojimsko dekle zmedlo glavo.«

Mauricio je odgovoril nekam žalostno:

»Ali misliš, da je judovstvo neuničljivo?«